

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annettua lakia niin, että siinä otetaan huomioon Euroopan unionin ja Suomen kansalliseen lainsäädäntöön tehdyt muutokset. Samalla säädettäisiin eräistä toimijoiden ja valvontaviranomaisten työtä helpottavista muutoksista ja tehtäisiin lakiin eräitä selvennyksiä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.10.2022.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Keskeiset ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
3 Lausuntopalaute	5
4 Säännöskohtaiset perustelut	5
5 Voimaantulo	10
6 Toimeenpano ja seuranta	10
7 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	10
LAKIEHDOTUS	12
Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	12
LIITE	24
RINNAKKAISTEKSTI.....	24
Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	24

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskeva lainsäädäntö uudistuu jatkuvasti. Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) säätämisen ja lain viimeisimmän muutoksen jälkeen lain soveltamisalaan kuuluvista Euroopan unionin asetuksista kalavarojen säilyttämisestä teknisten toimenpiteiden avulla Itämeren, Belttien ja Juutinrauman vesialueilla, asetuksen (EY) N:o 1434/98 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 88/98 kumoamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2187/2005 (Itämeriasetus) on kumottu ja korvattu kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla, neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1224/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 ja (EU) 2019/1022 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 894/97, (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 2549/2000, (EY) N:o 254/2002, (EY) N:o 812/2004 ja (EY) N:o 2187/2005 kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1241.

Myös lain soveltamiskokonaisuuteen kuuluvia kansallisia säädöksiä on muutettu tai kumottu ja korvattu uusilla säädöksillä. Laki Ruokavirastosta (371/2018) on esimerkki laista, jonka johdosta tähän lakiin on tehtävä muutoksia.

Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön suoraan aiheuttamien muutosten ohella esityksessä ehdotetaan tarkistuksia laissa tarkoitettujen rekisterien pitäjiä koskeviin säännöksiin. Nykyiset rekisterin käyttäjät ehdotetaan muutettavaksi rekisterin pitäjiksi. Muutokset johtuvat pääosin Euroopan parlamentin ja neuvoston luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetusta asetuksesta (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*. Myös julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettu laki (906/2019) on otettu huomioon.

Hallituksen esitys on valmisteltu viranomaistyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, sisäministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Rajavartiolaitokselta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Ruokavirastolta, Luonnonvarakeskukselta, Tietosuojavaltuutetun toimistolta, Suomen kuntaliitolta, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:ltä, Suomen Kalankasvattajaliitto ry:ltä, Suomen Turgiseläinten Kasvattajain Liitto ry:ltä, Kalatalouden Keskusliitto ry:ltä, Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä, Päivittäistavarakauppa ry:ltä, Suomen Kalakauppiasliitto ry:ltä, Suomen luonnonsuojeluliitto ry:tä, Natur och Miljö rf:ltä, WWF Suomelta, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:ltä, Oikeusrekisterikeskukselta, Helsingin kaupungilta, Vantaan kaupungilta, Tuusulan kunnalta, Oulun kaupungilta, Hämeenlinnan kaupungilta, Turun kaupungilta, Liedon kunnalta, Uudenkaupungin kaupungilta, Sastamalan kaupungilta, Porin kaupungilta, Kuopion kaupungilta, Tampereen kaupungilta ja Lahden kaupungilta.

Lisäksi esitysluonnos lähetettiin tiedoksi Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle, koska Ahvenanmaan maakunta soveltaa yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annettua lakia eräin poikkeuksin myös Ahvenanmaalla. Asiasta on säädetty maakuntalaissa Landskapslag (2015:48) om tillämpning i landskapet Åland av bestämmelser i rikslagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (FFS 1188/2014).

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat nähtävillä maa- ja metsätalousministeriön Internetsivuilla osoitteessa: <https://mmm.fi/hankkeet>, hankkeen tunnus MMM038:00/2019.

2 Keskeiset ehdotukset ja niiden vaikutukset

Edellä viitattujen kansallisen ja Euroopan unionin lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten johdosta tarpeellisten lakimuutosten lisäksi lakiin esitetään otettavaksi uusi kuljetusasiakirjaa koskeva pykälä, jossa säädettäisiin poikkeus unionin lainsäädännöstä. Neuvoston valvonta-asetuksen (Neuvoston asetus (EY) No 1224/2009 unionin valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta) 68 artiklan 6 kohdan mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää poikkeuksia artiklan 1 kohdassa säädetystä velvollisuudesta, jos kalastustuotteita kuljetetaan satama-alueen sisällä tai enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta. Artiklan 1 kohdassa säädetään, että purkauspaikasta muualle kuljetettavien, unionissa aluksesta purettujen jalostamattomien tai aluksella jalostettujen kalastustuotteiden, joista ei ole toimitettu myynti-ilmoitusta eikä haltuunottoilmoitusta kyseisen asetuksen 62, 63, 66 ja 67 artiklan mukaisesti, mukana on ensimmäntiin saakka oltava kuljettajan laatima asiakirja. Kuljettajan on 48 tunnin kuluessa lastauksesta toimitettava kuljetusasiakirja sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tai valtuutetuille muille elimille, jonka alueella purkaminen on tapahtunut.

Poikkeuksia olisi artiklan sanamuodon mukaan mahdollista myöntää purkupaikkakohtaisesti, mutta ottaen huomioon purkupaikkojen suuren määrän Suomessa, laskutavasta riippuen n. 400–1000 kappaletta, pidetään järkevämpänä säätää lailla yleispoikkeus. Poikkeus selkeyttäisi toimijoiden velvollisuuksia ja helpottaisi myös valvojen työtä.

Toinen toimijoiden ja viranomaisten hallinnollista taakkaa vähentävä muutosehdotus koskee 20 §:ää. Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi postileimaa koskeva kohta ”jos ilmoituksen sisältävän kirjekuoren postileimasta selviää, että kuori on leimattu postissa ennen määräajan päättymistä”. Kirjeen lähettäjä ei pysty kontrolloimaan, leimaako Posti kirjeen vai ei. Käytännössä saatujen kokemusten perusteella kirjeitä ei järjestelmällisesti enää leimata. Selvyyden ja toimijoiden tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi säännöksestä on syytä luopua.

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2187/2005 (Itämeriasetus) tultua kumotuksi myös sen noudattamatta jättämisestä koskevat rikkomussäännökset tulee poistaa. Suurin osa mahdollisista Euroopan parlamentin ja neuvoston teknisen asetuksen (EU) 2019/1241 vastaisista teoista täyttää vakavan rikkomuksen tunnusmerkistön eikä näin ollen ole tarvetta säätää uusista rikkomuksista. Esitykseen sisältyy ehdotus kaupallisen kalastajan merialueelta ja jokialueelta pyytämän lohien ensimmäntä ja merkitsemistä koskevien säännösten vastaisten tekojen sanktioinneista. Säännökset ovat Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 6a ja 25 §:ssä.

Ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia, eivätkä ne lisää toimijoiden tai hallinnon työtehtäviä millään hallinnonalalla. Oikeusrekisterikeskus toteaa lausunnossaan, että esitysluonnoksessa esitetyt muutokset eivät edellytä Oikeusrekisterikeskuksen osalta lisäresursointia tai tietojärjestelmämuutoksia täytäntöönpanotehtävän hoitamiseksi.

3 Lausuntopalaute

Lausuntoja tai ilmoituksia siitä, että ei ole lausuttavaa, saatiin yhteensä 15 kappaletta. Lausunnoissa kannatettiin yleisesti lakiin esitettyjä muutoksia ja lisäyksiä. Kritiikkiä kohdistettiin lähinnä Euroopan unionin lainsäädäntöön, erityisesti jäljitettävyyttä ja kuljetusasiakirjan käyttämistä koskevan poikkeuksen käyttöalaa koskevia säännöksiä arvosteltiin.

Oikeusministeriön lausunnon johdosta esityksen henkilötietojen suojaa ja luovuttamista sekä rekisterinpitoa koskevia säännöksiä tarkennettiin ja perusteluja monipuolistettiin ja parannettiin. Samoin esitykseen sisältyviä sanktiosäännöksiä tarkennettiin, mutta oikeusministeriön ehdottama 49 ja 51 §:n päivitystarpeen arviointi päätettiin siirtää tehtäväksi siihen saakka, kunnes Euroopan unionissa parhaillaan valmisteltavina olevien neuvoston valvonta-asetuksen muutosten aiheuttamat muutostarpeet kansalliseen lainsäädäntöön tiedetään. Oikeusministeriö esitti myös, että lausunnolla olleen esityksen 49 §:n 43 ja 44 kohdissa tarkoitettujen tekojen sanktiointeja harkittaisiin siltä kannalta, ovatko kaikki sanktioinnit välttämättömiä. Jatkovalmistelussa kävikin selväksi, että varsinkin luonto- ja lintudirektiivissä tarkoitettuihin eläimiin kohdistuvien tekojen sanktiointeihin liittyy odotettua enemmän sekä oikeudellisia että käytännön ongelmia, joten päädyttiin poistamaan kyseiset kohdat hallituksen esityksestä. Tekojen rangaistavuuden määrittelyn valmistelua on kuitenkin tarkoitus jatkaa yhteistyössä luonto- ja lintudirektiivien toimeenpanosta vastaavien tahojen kanssa.

4 Säännöskohtaiset perustelut

Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto Ruokavirastoksi

Hallituksen esitykseen sisältyy pykälä, joihin tehdään ainoastaan teknisiä muutoksia, jotka koskevat Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston muuttamista Ruokavirastoksi. Tällaisia pykälä ovat 13, 51, 53–56, 58, 60–62 ja 67. Näitä pykälämuutoksia ei perustella enää jäljempänä. Ruokavirasto perustettiin 1.1.2019 voimaan tulleella lailla Ruokavirastosta (371/2018). Maaseutuvirasto ja Elintarvikevirasto yhdistettiin ja yhdistettyyn virastoon liitettiin Maanmittauslaitoksen tehtäviä. Ruokavirastosta annetun lain säätämisen yhteydessä ei muutettu kaikkia muita lakeja, joissa Maaseutuviraston nimi mainittiin.

Muut muutetut ja lisätyt pykälät

3 §. *Euroopan unionin lainsäädäntöön liittyviä määritelmiä.* Pykälän 5 alakohdasta poistettaisiin viittaus neuvoston Itämeri-asetukseen (EY) N:o 2187/2005 ja korvattaisiin se uudella viittauksella, koska kyseinen asetus on kumottu kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla, neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1224/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 ja (EU) 2019/1022 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 894/97, (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 2549/2000, (EY) N:o 254/2002, (EY) N:o 812/2004 ja (EY) N:o 2187/2005 kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1241.

7 §. *Ruokavirasto, aluehallintovirastot ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset.* Pykälää selvennetään siten, että vaikka kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyden ja kuluttajainformaation valvonnasta säädetään elintarvikelaissa, valvonta kohdistuu yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan Euroopan unionin lainsäädännön säännöksiin jäljitettävyydestä ja kuluttajille annettavista tiedoista. Selvennys on tarpeen sen takia, että elintarvikelainsäädännön jäljitettävyyssäännökset eroavat jossain määrin yhteisen kalastuspolitiikan jäljitettävyyssäännöksistä.

Elintarviketurvallisuusvirasto muutetaan Ruokavirastoksi ja elintarvikelain säädösnumero muutetaan vastaamaan uusinta lakia.

11 §. Valvontatehtävät. Pykälää muutettaisiin niin, että siitä poistettaisiin ensimmäisen momentin virke ”Viranomaisen ilmoitusta koskevasta päätöksestä ei saa valittaa.” Virke on ollut selvä. Ilmoitusta koskevaa päätöstä voidaan pitää valmistelevana toimenpiteenä, josta ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n mukaan voi valittaa. Maaseutuvirasto muutetaan Ruokavirastoksi.

20 §. Ilmoituksia vastaanottava viranomainen, määrääjän laskeminen ja tarkemmat määräykset. Poistettaisiin 2 momentista postileimaa koskeva kohta ”jos ilmoituksen sisältävän kirjekuoren postileimasta selviää, että kuori on leimattu postissa ennen määrääjän päättymistä”. Poiston jälkeen sovellettaisiin hallintolain 17 §:ää, jonka mukaan asiakirja toimitetaan asiassa toimivaltaisen viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Jos asiakirjan toimittamiselle on asetettu määräaika, lähettäjän on huolehdittava siitä, että asiakirja saapuu viranomaiseen määräajassa. Pykälään jäisi kuitenkin asianosaisen kannalta lievennys, joka sallii asiakirjan antamisen valvontaa suorittavalle virkamiehelle ennen määrääjän päättymistä.

Posti ei enää säännönmukaisesti leimaa kirjeitä, joten postileimasta ei käytännössä pysty tarkastamaan, onko kirje lähetetty ajoissa.

28 a §. Kuljetusasiakirja. Pykälä olisi uusi. Neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklan mukaan purkauspaikasta muualle kuljetettavien, unionissa aluksesta purettujen jalostamattomien tai aluksella jalostettujen kalastustuotteiden, joista ei ole toimitettu myynti-ilmoitusta eikä haltuunottoilmoitusta 62, 63, 66 ja 67 artiklan mukaisesti, mukana on ensimyyntiin saakka oltava kuljettajan laatima asiakirja. Kuljettajan on 48 tunnin kuluessa lastauksesta toimitettava kuljetusasiakirja sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tai valtuutetuille muille elimille, jonka alueella purkaminen on tapahtunut. Kuljetusasiakirjan paikkansapitävyydestä on vastuussa kuljettaja.

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta toimittaa kuljetusasiakirja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle purkamisilmoituksen, ostoilmoituksen tai haltuunottoilmoituksen yhteydessä. Saalis kuljetetaan ensiostajan tiloihin yleensä joko kalastajan tai ensiostajan toimesta, joten ilmoituksen toimittaminen yhdessä purkamisilmoituksen tai ostoilmoituksen kanssa helpottaa ilmoittamisen menettelyä. Neuvoston valvonta-asetuksessa säädetään, että kuljettaja on vastuussa siitä, että kuljetusasiakirja saapuu toimivaltaiselle viranomaiselle ajoissa ja siitä, että kuljetusasiakirja on paikkansapitävä.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin poikkeus kuljetusasiakirjan käyttöpakosta, kun kysymys on saaliista, joka on lastattu kokonaispituudeltaan enintään 12-metrisestä kalastusaluksesta kuljetusvälineeseen, joka kuljetetaan Suomessa enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta. Poikkeus koskisi myös tällaisesta saaliista peräisin olevia kalastustuotteita. Neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklan mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää poikkeuksia artiklan 1 kohdassa säädetystä velvollisuudesta, jos kalastustuotteita kuljetetaan satama-alueen sisällä tai enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta. Poikkeus selkeyttäisi toimijoiden velvollisuuksia ja helpottaisi myös valvojien työtä.

32 §. Myynti-ilmoitusrekisteri. Pykälään lisättäisiin viittaus neuvoston valvonta-asetuksen 66 ja 68 artikloihin. Artiklassa 66 säädetään haltuunottoilmoituksesta ja 68 artiklassa kuljetusasiakirjasta. Myynti-ilmoitusten, haltuunottoilmoitusten ja kuljetusasiakirjan tiedot on tallennettava rekisteriin, jotta niiden tiedot pystytään ristiintarkastamaan neuvoston valvonta-asetuksen 109

artiklassa säädetyin tavoin. Neuvoston valvonta-asetuksen 109 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot analysoimaan neuvoston valvonta-asetuksen täytäntöönpanemiseksi kerättäviä tietoja suoritettavalla tietojen ristiintarkastusta. Rekisterin pitäminen on yhteisen kalastuspolitiikan valvontaa harjoittavan rekisterinpitäjän lakisääteinen velvollisuus ja siitä säädetään tarkentavasti tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 alakohdan mukaisesti. Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus perustuu tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin.

38 §. Yhteisrekisterinpitäjät. Pykälän 1 momentista muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yksikkömuotoon, koska yhteisen kalastuspolitiikan valvonnan toimeenpano on osoitettu Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Samoin poistettaisiin maininta asianomaisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta ja selvennettäisiin muotoilua niin, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus olisi päävastuullinen rekisterinpitäjä kaikissa pykälässä tarkoitetuissa rekistereissä. Tulli ja Ruokavirasto muutettaisiin rekisterinpitäjäksi, koska niiden rekistereihin liittyvät tehtävät vastaavat tietosuoja-asetuksen 4 artiklan henkilötietojen käsittelyä. Luonnonvarakeskus saisi tulevaisuudessa tarvitsemansa tiedot tiedonluovutuksen 69 ja 69a §:n mukaisesti. Muut muutokset koskevat Maaseutuviraston muuttamista Ruokavirastoksi.

Pykälässä tarkoitettu yhteisrekisterinpidosta säätäminen liittyy tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohtaan ja 26 artiklaan. Yhteisrekisterinpitäjäyys on tarkoituksenmukainen ratkaisu, kun rekisterinpitäjien käsittelytarkoitus henkilötiedoille liittyy läheisesti toisiinsa. Valvontatehtävät ja valvonnassa ilmenneiden väärinkäytösten seuraamusmenettely liittyvät erittäin läheisesti toisiinsa kuten myös näistä toimenpiteistä raportointi. Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus perustuu 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin ja 6 artiklan 3 kohtaan. Rekistereistä säätäminen johtuu neuvoston valvonta-asetuksessa jäsenvaltioille säädetyistä velvoitteista, jotka on täytäntöön pantu ja osin tarkennettu 30–36 §:ssä.

Pykälässä säädetään yhteisrekisterinpitäjien välisestä vastuunjaosta ja päävastuullisen rekisterinpitäjän velvollisuuksista. Päävastuullisen rekisterinpitäjän nimeäminen helpottaa rekisteröityjen oikeuksien käyttöä, koska heidän ei tarvitse tutkia, mikä viranomainen on heidän tietonsa rekisteriin tallentanut. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus konsultoi asianomaista rekisterinpitäjää käsitellessään rekisteröityjen yhteydenottoja. Kaikki pykälässä tarkoitettut rekisterit perustuvat yhteisen kalastuspolitiikan Euroopan unionin asetuksiin, joiden valmisteluun maa- ja metsätalousministeriö osallistuu neuvoston ja komission työryhmissä. Asetusten toimeenpanoa käsitellään säännöllisesti myös EU:n toimielimien järjestämissä tapaamisissa. Maa- ja metsätalousministeriön rooli rekistereiden pitäjänä liittyy olennaisesti ministeriön tehtäviin Suomen valtion edustajana yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyvissä asioissa Euroopan unionissa.

49 §. Rikkomukset. Pykälästä poistettaisiin nykyiset kohdat 18, 19 ja 40–46. Kohtaan 26 lisättäisiin viittaus uuteen 28 a §:ään ja pykälään lisättäisiin uudet kohdat 38 ja 40. Muutosten takia kohtien numerointi muuttuisi nykyisestä kohdasta 20 alkaen.

Euroopan parlamentin ja neuvoston teknisellä asetuksella kumottiin neuvoston valvonta-asetuksen artiklat 52 ja 53, minkä vuoksi niitä koskevat sanktiosäännökset poistetaan kohdista 18 ja 19. Samoin poistetaan kumottuun Itämeri-asetukseen liittyvät kohdat 40–46.

Kuljetusasiakirjaa koskeva 28 a § olisi poikkeus neuvoston valvonta-asetuksen kuljetusasiakirjaa koskevasta säännöksestä artiklassa 68, joten se täytyy ottaa huomioon myös kuljetusasiakirjaa koskevassa 49 §:n 26 kohdan rangaistussäännöksessä.

Uusi 38 kohta koskisi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 6 a §:ssä (1048/2016) säädettyjen, jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa

pyydettyjen, Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyyntiä ja merkitsemistä koskevien säännösten noudattamatta jättämistä, ja saman 6 a §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännösten vastaisia tekoja. Asiasta säädetään kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen (1050/2016) 14 a §:ssä. Kohta 39 vastaisi nykyistä kohtaa 47 ja koskisi valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyjä Euroopan unionin säilyttämistoimenpiteitä tai monivuotisia suunnitelmia koskevia tarkempia säännöksiä.

Kohdassa 40 säädettäisiin seuraamus toimijalle, joka rikkoo Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 25 §:ää, jonka mukaan merialueelta pyydetyn lohien ensimyynti on sallittu ainoastaan lohien toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle ja joka velvoittaa toimijan merkitsemään myytävät lohet. Mainitun 25 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tietyllä alueella tai tietyssä aikana kaupalliselle kalastajalle sallittavan lohisaaliin enimmäismäärästä, lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevista saaliin merkitsemismenettelyistä. Myös tämän asetuksen säännösten vastaisesta toiminnasta määrättäisiin rikkomusmaksu kohdan 40 nojalla. Lohien ensimyyntiä ja merkitsemispakkoa koskevilla säännöksillä varmistetaan, että Suomen lohikiintiötä kalastavat ainoastaan siihen oikeutetut kaupalliset kalastajat ja että markkinoille päätyy ainoastaan heidän pyytimiään kaloja. Säännösten rikkomisen sanktioinnilla pyritään tehostamaan sääntöjen noudattamista. Sääntöjen noudattaminen on tärkeää, jotta lohikiintiön käyttöä voidaan pystytään seuraamaan ja kalastus tarvittaessa lopettamaan, jos kiintiö täyttyy.

50 §. Rikkomusmaksun suuruus. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta 49 §:stä poistetuista kohdista ja päivitetäisiin kohtien numerointi vastaamaan 49 §:n uutta numerointia. Pykälän 2 momenttia selvennetään.

64 §. Rikkomusrekisteri. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Rajavartiolaitos ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset syöttävät rikkomusrekisteriin tiedot epäillyistä rikkomuksista ja epäillyistä vakavista rikkomuksista. Rikkomusrekisterin tietosisältöä koskevaa pykälää on tämän takia syytä tarkentaa lisäämällä säännökset näiden viranomaisten lisäämistä tiedoista. Tiedot koskevat kohtia 1–3. Aikaisemmat 1–3 kohdat siirtyvät eteenpäin, jolloin lopullisia kohtia tulisi olemaan 14 aikaisemman 11 sijasta. Pykälän sisältö pysyisi muutoin ennallaan.

Neuvoston valvonta-asetuksen 93 artiklassa säädetään jäsenvaltion velvollisuudesta pitää rikkomusrekisteriä. Tämän lain 5–7 §:ssä säädetty valvontaviranomaiset ilmoittavat havaitsemansa epäillyt rikkomukset ja epäillyt vakavat rikkomukset Ruokavirastolle käyttämällä rikkomusrekisterin tietojärjestelmää. Ilmoitusvelvollisuudesta säädetään 11 §:ssä. Rikkomusrekisterin pitämisessä on kysymys unionin jäsenvaltioille asettamien yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien velvoitteiden täytäntöönpanosta. Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohdassa säädetään kansallisesta liikkumavarasta. Liikkumavaran käyttö on tarpeellista rekisterin sisällön tarkentamiseksi. Rekisteriin merkittävät tiedot ovat välttämättömiä epäiltyjen rikkomusten käsittelemiseksi ja rikkomuksia koskevien päätösten toimeenpanemiseksi. Kansallinen liikkumavara perustuu tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohtaan ja henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus 6 artiklan 1 kohdan c ja e kohtiin.

65 §. Rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjät. Pykälää muutettaisiin niin, että rekisterin käyttäjinä ovat Rajavartiolaitos ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muutettaisiin rekisterinpitäjiksi. Kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset lisättäisiin myös rekisterinpitäjiksi, koska jäljitettävyyden ja kuluttajainformaatio- ja tietojen valvonta edellyttää tietojen lisäämistä järjestelmään. Maaseutuvirasto muutettaisiin Ruokavirastoksi.

Rajavartiolaitoksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnallisten elintarvikevalvontaviranomaisten oikeus käsitellä henkilötietoja perustuu niiden 5–7 §:ssä määriteltyihin tehtäviin yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvonnassa. Ruokavirasto olisi edelleen päävastuullinen rekisterinpitäjä ja sen tehtäviä päävastuullisena rekisterinpitäjänä tarkennettaisiin siten, että se vastaisi tietosuoja-asetuksessa säädetystä rekisterinpitäjän velvoitteista kuitenkin siten, että tiedot tallettanut rekisteriviranomainen vastaa tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä henkilötietojen käsittelyn ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Kukin yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa harjoittava viranomainen huolehtii itse havaitsemiensa epäiltyjen rikkomusten kirjaamisesta rikkomusrekisteriin eikä muilla yhteisrekisterinpitäjänä toimivilla valvontaviranomaisilla ole automaattista pääsyä muiden kirjaamiin tietoihin. Rikkomusrekisterin pidosta jäsenvaltion velvollisuutena säädetään neuvoston asetuksen 93 artiklassa ja tarkempi säätäminen pykälässä tarkoitettua rekisterinpidosta liittyy tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin ja 3 kohtaan sekä 26 artiklaan.

67 §. Merkinnot muihin rekistereihin. Neuvoston valvonta-asetuksen 92 artiklassa säädetään jäsenvaltion velvollisuudesta huolehtia pisteiden määräämisestä. Artiklassa on muun muassa säännös, jonka mukaan määrätty piste siirretään kyseisen aluksen myöhemmälle lisenssinhaltijalle, jos alus myydään, siirretään tai se vaihtaa muutoin omistajaa rikkomuksen jälkeen. Nämä ovat kaikki toimia, jotka vahvistetaan rekisteröintitapahtumalla kalastusalusrekisteriin. Kalastusaluksiin, kalastuslisenssinhaltijaan ja kalastusaluksen päällikköön kohdistuvat pisteet ja niiden perusteella määrätty kalastuslisenssin keskeyttäminen ja peruuttaminen sekä kalastusaluksen päällikkönä toimimista koskevat kiellot merkitään myös merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetussa laissa tarkoitettuun rekisteriin, jotta kalastusaluksia rekisteröivät ja kalastusta valvovat viranomaiset tulisivat niistä tietoisiksi ja pystyisivät toimittamaan lakisääteisiä tehtäviään yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvonnassa ja kalastusaluksen rekisteröimisessä. Pykälässä käytetty kansallinen liikkumavara perustuu tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohtaan ja henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus 6 artiklan 1 kohdan c ja e kohtiin.

68 a §. Saaliin jälleenlaivaus- ja purkamispaikat. Neuvoston Itämeriasetuksen tultua kumotuksi viittaus siihen korvattaisiin viittauksella neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklaan, jonka mukaan neuvosto voi monivuotista suunnitelmaa hyväksyessään päättää kynnysarvosta, jota sovelletaan monivuotisen suunnitelman kattamien lajien elopainoon ja jonka ylityksessä kalastusaluksella on vaadittava purkamaan saaliinsa nimetyssä satamassa tai lähellä rannikkoa olevassa paikassa. Tämän pykälän nojalla on annettu valtioneuvoston asetus eräistä kalansaaliiden sallituista purkamissatamista (719/2019). Pykälän toinen momentti poistettaisiin, koska momentissa tarkoitettu asetuksenantovaltuutus sisältyy muutoksen jälkeen jo ensimmäisessä momentissa olevaan valtuutukseen.

69 §. Tietojen luovuttaminen rekistereistä. Nykyinen pykälä jaettaisiin sisällöllisesti kahdeksi pykäläksi. Alkuperäiseen 69 §:ään jätettäisiin säännökset luovutustavoista sekä viittaus julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettuun lakiin. Luovuttamisesta päättäisi päävastuullinen rekisterinpitäjä ja tämän tulisi varmistua siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti. Päävastuullisen rekisteriä pitävän viranomaisen tehtävistä voidaan säätää tietosuoja-asetuksen 26 artiklan perusteella. Tietojen luovutukseen sovelletaan tietosuoja-asetuksen säännöksiä ja julkisuuslakia.

69 a §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen. Pykälään siirrettäisiin nykyisen 69 §:n 2 momentti ja lisättäisiin vaatimus siitä, että laissa tarkoitetuista rekistereistä luovutettavien salassa pidettävien tietojen tulisi olla aiotun käyttötarkoituksen kannalta välttämättömiä.

Salassa pidettävien tietojen saamiseen oikeutettujen listaan lisättäisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Rajavartiolaitos, Luonnonvarakeskus, Ruokavirasto sekä elinkeinotoimintaan tukia myöntävät ja tukia takaisinperivät viranomaiset. Tietojen luovutuksesta säättäminen on mahdollista tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtien ja 3 kohdan perusteella. Kaikkien pykälässä lueteltujen tahojen oikeus saada tietoja perustuu siihen, että tiedot ovat välttämättömiä kyseessä olevien tahojen yleistä etua koskevan lakisääteisen tehtävän suorittamiseksi.

Rajavartiolaitos saisi tietoja kalastuksen valvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, meriliikenteen valvontaa, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa ja öljypäästöjen tutkintaa sekä pelastustoimintaa varten ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhteisen kalastuspolitiikan valvontaan. Ruokavirasto tarvitsee tietoja tutkiessaan epäiltyjä rikkomuksia ja vakavia rikkomuksia sekä määrittäessään niitä koskevia seuraamuksia. Luonnonvarakeskus tekee kalataloudellista tutkimusta, johon se saattaa tarvita myös salaiseksi katsottavia tietoja. Luonnonvarakeskus hoitaa myös Euroopan unionin säädöksiin perustuvia tiedonkeruutehtäviä sekä pitää tilastoja. Näihin tietoihin saattaa liittyä myös salaisia tietoja. Kalatalousrahastosta myönnettävien tukien saamisen ehtona on, että tuensaaja ei ole syyllistynyt vakaviin rikkomuksiin. Tuki voidaan myös periä takaisin, jos tuen saaja tietyn ajan sisällä tuen saamisesta syyllistyy vakavaan rikkomukseen. Tukia myöntävät ja niitä takaisinperivät viranomaiset eivät voi hoitaa Euroopan unionin säännösten mukaisia tehtäviään, jos ne eivät saa myös salassa pidettäviä tietoja.

5 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.10.2022.

6 Toimeenpano ja seuranta

Euroopan unionissa on parhaillaan valmisteltavana komission ehdotus neuvoston valvonta-asetuksen muutoksista. Asetuksen hyväksymisen jälkeen yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annettuun lakiin saatetaan joutua tekemään huomattaviakin muutoksia. Tässä yhteydessä voidaan saatujen kokemusten perusteella arvioida myös aikaisempien säännösten toimivuutta.

7 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Esityksen rikkomuksia ja tietosuojaa koskevia kohtia tulee tarkastella suhteessa perustuslakiin ja Euroopan unionin tietosuojalainsäädäntöön.

Perustuslakivaliokunta on korostanut, että rangaistavaksi säädettävien tekojen teonkuvausten tulisi olla tarkkarajaisia. Perustuslain 8 §:ssä vahvistettu rikosoikeudellinen laillisuusperiaate sisältää vaatimuksen sääntelyn täsmällisyydestä. Sen mukaan kunkin rikoksen tunnusmerkistö on ilmaistava laissa riittävällä täsmällisyydellä siten, että säännöksen sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa (PeVL 16/2013 vp, s. 2/I ja PeVL 6/2014 vp, s. 2/I). Tarkkarajaisuuden vaatimusta sovelletaan myös hallinnollisiin seuraamuksiin. Vaatimuksen täyttämiseksi esitetyt teonkuvaukset on sidottu voimassa oleviin Euroopan unionin säädösten teonkuvauksiin tai kansallisiin säännöksiin, joissa teko määritellään kielletyksi.

Neuvoston valvonta-asetuksen 89 artiklan mukaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianmukaisia toimenpiteitä, hallinnolliset toimet tai rikosoikeudelliset menettelyt mukaan luettuina, toteutetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja järjestelmällisesti

niitä luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vastaan, joiden epäillään rikkoneen mitä tahansa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöä. Vakavia rikkomuksia koskien neuvoston LIS-asetuksen 44 artiklassa säädetään myös saadun saaliin arvoon sidotusta enimmäisseuraamuksesta, joka on suuruudeltaan vähintään viisi kertaa vakavan rikkomuksen kautta saatujen kalastustuotteiden arvo. Suomen kansallisen rikosoikeusjärjestelmän ei katsottu vuonna 2014 lakia säädettäessä soveltuvan tällaisen seuraamusjärjestelmän täytäntöönpanoon, joten ainoa mahdollisuus oli säätää hallinnollisista seuraamuksista ja perustaa niiden soveltamista varten hallintojärjestelmä. Olosuhteet eivät ole muuttuneet tältä osin.

Rekisterinpitäjiä ja tietojen luovutuksia koskevat esitykset kuuluisivat tietosuoja-asetuksen soveltamisalalle, joka on suoraan sovellettavaa ja sellaisenaan velvoittavaa lainsäädäntöä. Asetuksen puitteissa on kuitenkin mahdollista antaa tai pitää voimassa kansallista lainsäädäntöä, jolla tarkennetaan tai täsmennetään asetuksen säännöksiä. Perustuslakivaliokunta on ottanut asiaan kantaa todeten, että henkilötietojen suoja tulee jatkossa turvata ensisijaisesti tietosuoja-asetuksen ja säädettävän kansallisen yleislainsäädännön nojalla, ja että erityislainsäädännön säätämiseen tulee jatkossa suhtautua pidättyvästi (PeVL 14/2018 vp, s. 4–5 ja PeVL 26/2018 vp, s. 2–3).

Tietosuoja-asetusta tarkentava kansallinen lainsäädäntö on mahdollista vain silloin, kun tietosuoja-asetus nimenomaisesti jättää jäsenvaltioille kansallista sääntelyliikkumavaraa. Kansallinen liikkumavara pohjautuu keskeisiltä osin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin, eli tilanteisiin, joissa henkilötietojen käsittely perustuu rekisterinpitäjän lakisääteiseen tehtävään (c alakohta) tai jos se on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi (e alakohta). Ehdotetut henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset koskevat henkilötietojen käsittelyä viranomaisen lakisääteisen tehtävän hoitamiseksi.

Ehdotettu salassa pidettävän tiedon luovutusta koskeva 69 a § edellyttäisi, että luovutettava salassa pidettävä tieto olisi tiedon käyttötarkoituksen kannalta välttämätön. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että väljät ja yksilöimättömät tietojensaantioikeudet eivät olisi perustuslain kannalta mahdollisia edes silloin, kun ne on sidottu välttämättömyyskriteeriin (PeVL 71/2014 vp ja 59/2010 vp). Ehdotetussa 69 a §:ssä käyttötarkoituksesta säädettäisiin jokaisessa kohdassa erikseen.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 3, 7, 11, 13, 20, 32, 38, 49–51, 53–56, 58, 60–62, 64, 65, 67, 68 a ja 69 §, sellaisina kuin niistä ovat 3, 11, 49–51 ja 68 a § laissa 208/2018, 20 § laissa 354/2021, 64 § osaksi laissa 95/2019 ja 69 § laissa 1017/2018, sekä lisätään lakiin uusi 28 a ja 69 a § seuraavasti:

3 §

Euroopan unionin lainsäädäntöön liittyviä määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *neuvoston LIS-asetuksella* laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2008;

2) *komission LIS-asetuksella* laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2008 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1010/2009;

3) *neuvoston valvonta-asetuksella* unionin valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1224/2009;

4) *komission valvonta-asetuksella* yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 404/2011;

5) Euroopan parlamentin ja neuvoston teknisellä asetuksella kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla, neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1224/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 ja (EU) 2019/1022 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 894/97, (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 2549/2000, (EY) N:o 254/2002, (EY) N:o 812/2004 ja (EY) N:o 2187/2005 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1241;

6) *Itämeren monivuotista suunnitelmaa* koskevalla asetuksella Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2187/2005 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY)

N:o 1098/2007 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/1139;

7) *kalatalousalan tietojenkeruuasetuksella* kalatalousalan tietojen keruuta, hallintaa ja käyttöä koskevista unionin puitteista sekä yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien tieteellisten lausuntojen tukemisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 199/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1004;

8) *Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksella* kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1379/2013;

9) *Euroopan parlamentin ja neuvoston Koillis-Atlantin kalastusta koskevalla tilastoasetuksella* Koillis-Atlantilla kalastavien jäsenvaltioiden nimellissaaliiden määriä koskevien tilastojen toimittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 218/2009.

7 §

Ruokavirasto, aluehallintovirastot ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset

Ruokaviraston, aluehallintoviraston ja kunnallisten elintarvikevalvontaviranomaisten kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskevasta valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (297/2021). Jäljitettävyydestä ja kuluttajille annettavista tiedoista säädetään neuvoston valvonta-asetuksessa ja komission valvonta-asetuksessa.

11 §

Valvontatehtävät

Valvontaviranomaisen on ilman aiheetonta viivästystä ilmoitettava Ruokavirastolle virkamiestensä havaitsemista tai valvontaviranomaisen muutoin tietoonsa saamista epäillyistä rikkomuksista ja epäillyistä vakavista rikkomuksista. Valvontaviranomaisen tulee saattaa rikkomusepäily ilman aiheetonta viivästystä tiedoksi epäilyn kohteena olevalle toimijalle. Ilmoituksen sisällöstä ja ilmoituksen tekemistä koskevista menettelyistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Sen lisäksi, mitä 5–8 §:ssä tarkoitettujen valvontaviranomaisten ja valvontaa suorittavien virkamiesten tehtävistä ja valtuuksista säädetään tässä laissa, valvontatehtäviä hoitavien tehtävistä ja valtuuksista säädetään neuvoston valvonta-asetuksen 74 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 97–113 artiklassa ja neuvoston LIS-asetuksen 9–17 artiklassa.

13 §

Kalastushuvan tilapäinen peruuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Rajavartiolaitoksella on oikeus peruuttaa toimijalle myönnetty kalastuslupa tilapäisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että toimija on syylistynyt 7 luvussa tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että hän jatkaa lain vastaista toimintaansa. Päätös on voimassa, kunnes Ruokavirasto on käsitellyt asian tai samaa tekoa koskeva rikosoikeudellinen rangaistus on määrätty tai tuomittu, kuitenkin enintään 60 päivää sen antamisesta. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

4 luku

Toimijoiden velvollisuuksista

20 §

Ilmoituksia vastaanottava viranomainen, määräjän laskeminen ja tarkemmat määräykset

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistusilmoitus, 62–64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Neuvoston valvonta-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakkoilmoitus ja tämän lain 20 a §:ssä tarkoitettu lohenkalastusta koskeva ennakkoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskukselle.

Edellä 1 momentissa sekä 21–23 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on toimitettu määräjässä, jos ilmoitus on ennen määräjän päättymistä saapunut 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle tai se on ennen määräjän päättymistä annettu valvontaa suorittavalle virkamiehelle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ankarampia säännöksiä Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 13 artiklassa tarkoitettun sallitun poikkeaman määrästä ja laskennasta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa mainituissa lainkohdissa tarkoitetuista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä.

28 a §

Kuljetusasiakirja

Jos neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa tarkoitettu kalastustuote kuljetetaan saaliin kalastaneen lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle neuvoston valvonta-asetuksen 23 tai 24 artiklan mukaisen purkamisilmoituksen tai 21 §:n mukaisen ilmoituksen yhteydessä. Jos kalastustuote kuljetetaan ostajan lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa neuvoston valvonta-asetuksen 62–64 artiklassa tarkoitettun myynti-ilmoituksen yhteydessä. Kuljetusasiakirja voidaan toimittaa myös neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitettun haltuunottoilmoituksen yhteydessä. Kuljettaja vastaa tällöinkin siitä, että kuljetusasiakirja saapuu määräjässä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Poiketen siitä, mitä neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädetään, kuljetettaessa Suomessa kokonaispituudeltaan enintään 12-metrisestä kalastusaluksesta kuljetusvälineeseen lastattuja saaliita tai tällaisista saaliista peräisin olevia kalastustuotteita enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta, niiden mukana ei tarvitse olla neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklan mukaista kuljetusasiakirjaa eikä kuljetusasiakirjaa tarvitse toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

32 §

Myynti-ilmoitusrekisteri

Myynti-ilmoitusrekisteriin tallennetaan neuvoston valvonta-asetuksen 64, 66 ja 68 artiklan mukaiset tiedot. Rekisterissä olevia tietoja käytetään kalastuksen ja kalakaupan valvontaan, Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevassa lainsäädännössä säädetyn tiedonkeruovelvoitteen täyttämiseen ja tilastointia varten.

38 §

Yhteisrekisterinpitäjät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pitää 30–35 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä yhdessä Rajavartiolaitoksen ja maa- ja metsätalousministeriön kanssa sekä 36 §:ssä tarkoitettua rekisteriä yhdessä Tullin ja maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päävastuullinen rekisterinpitäjä kaikissa tässä pykälässä tarkoitetuissa rekistereissä.

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekistereitä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointi- ja valvontavelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Rajavartiolaitos käyttävät rekistereitä hoitaessaan lakisääteisiä valvonta- ja raportointitehtäviään. Tulli käyttää 36 §:ssä tarkoitettua saalistodistusrekisteriä tehdessään kalastustuotteiden maahantuloa ja maastavientiä koskevia päätöksiä.

Päävastuullinen rekisterinpitäjä vastaa tietosuoja-asetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, mutta tiedot tallentanut rekisteriviranomainen vastaa tallentamiensa tietojen virheettömyydestä sekä henkilötietojen käsittelyn ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

49 §

Rikkomukset

Ruokavirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:

- 1) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 6 tai 7 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen merkintöjä tai asiakirjoja koskevia säännöksiä;
- 2) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 8–16 tai 17 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen apuveneitä, kalastusaluksella käytettäviä pyydyksiä ja pyydyksiin kiinnitettäviä poijuja koskevia säännöksiä;
- 3) laiminlyö varmistaa komission valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädetyin mukaisesti, että aluksen satelliittipaikannuslaite on toimintakykyinen tai että sen toimintaa ei estetä;
- 4) komission valvonta-asetuksen 25 artiklan vastaisesti lähtee VMS-laitteen toimintahäiriön jälkeen satamasta ennen kuin lippuvaltion toimivaltainen viranomainen on antanut siihen luvan, poistaa VMS-laitteen ilman lippuvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntää tai laiminlyö ilmoittaa mainitun artiklan 1 kohdan mukaisesti aluksen maantieteellisen sijainnin kalastuksen seurantakeskukseen;
- 5) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 14–16 tai 21–25 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta tai purkuilmoitusta, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 12 tai 13 artiklan kalastuspäiväkirjaa, komission valvonta-asetuksen 29–36, 38–42, 44, 47–55 tai 58 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta, purkamista, purkuilmoitusta tai pyyntiponnistusilmoitusta koskevia säännöksiä;
- 6) laiminlyö toimittaa 21–23, 25 tai 26 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen määräajassa tai toimittaa puutteellisen ilmoituksen;
- 7) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 17 tai 18 artiklassa, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 11 artiklassa tai tämän lain 20 a §:ssä säädetyin ennakoilmoituksen tekemisen, tekee puutteellisen ilmoituksen tai ei tee ilmoitusta määräajassa;
- 8) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädettyjä jälleenlaivaus-toimia koskevia säännöksiä;
- 9) laiminlyö noudattaa pyyntiponnistusta koskevia neuvoston valvonta-asetuksen 26–29 tai 30 artiklan säännöksiä;

- 10) kalastaa neuvoston valvonta-asetuksen 39 artiklassa säädetyn kiellon vastaisesti kalastusaluksella, jossa on aluksen kalastuslisenssissä vahvistetun tehon ylittävä moottori;
- 11) käyttää neuvoston valvonta-asetuksen 40 artiklan säännöksen vastaisesti uutta käyttömoottoria, vaihdettua käyttömoottoria tai teknisesti muokattua käyttömoottoria, joka ei ole saanut asianomaisen jäsenvaltion virallista varmennusta;
- 12) purkaa saalista jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklan nojalla nimeämien satamien tai lähellä rannikkoa olevien nimettyjen paikkojen ulkopuolella;
- 13) säilyttää kalastusaluksella neuvoston valvonta-asetuksen 44 artiklan säännösten vastaisesti monivuotisissa suunnitelmissa tarkoitettujen pohjakalakantojen saaliita
- 14) säilyttää neuvoston valvonta-asetuksen 47 artiklan säännösten vastaisesti pyydyksiä aluksella;
- 15) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 48 artiklassa säädettyjä kadonneen pyydyksen talteenottolaitteita, talteenottoa tai pyydyksen katoamista koskevia velvollisuuksia;
- 16) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 49 artiklassa säädettyjen lajikoostumusta tai kalastuspäiväkirjaan kirjaamista koskevien velvollisuuksien noudattamisen;
- 17) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 50 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta taikka mainituissa artiklassa säädettyä pyydysten säilytystä tai kauttakulkunopeutta koskevaa velvollisuutta;
- 18) pitää virkistyskalastuksesta peräisin olevia saaliita kaupan vastoin neuvoston valvonta-asetuksen 55 artiklan 2 kohdan säännöstä;
- 19) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 56 artiklassa säädettyjä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämistä koskevia velvollisuuksia;
- 20) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 58 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 67 artiklassa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksen 35 artiklassa säädettyjä kalatuotteiden jäljitettävyyttä, kuluttajille annettavia tietoja tai pakkausmerkintöjä koskevia velvollisuuksia;
- 21) laiminlyö ensiostajaksi rekisteröitymisen neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan tai tämän lain 28 §:n mukaisesti;
- 22) asettaa myyntiin punnitsematonta kalaa neuvoston valvonta-asetuksen 60 tai 61 artiklan säännösten tai mainituissa artikloissa tarkoitettujen valvonta- tai pistokoesuunnitelmien säännösten vastaisesti;
- 23) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 69–72 tai 73 artiklan punnituksia koskevia säännöksiä;
- 24) laiminlyö täyttää ja toimittaa myynti-ilmoituksen neuvoston valvonta-asetuksen 62, 63 tai 64 artiklan säännösten tai tämän lain 20 §:n mukaisesti;
- 25) laiminlyö täyttää ja toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetut haltuunottoilmoitukset;
- 26) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa tai tämän lain 28 a §:ssä säädettyjä kuljetusasiakirjan täyttämistä tai toimivaltaiselle viranomaiselle toimittamista koskevia säännöksiä;
- 27) laiminlyö noudattaa viranomaisen suorittaman tarkastuksen yhteydessä neuvoston valvonta-asetuksen 75 artiklassa tai komission valvonta-asetuksen 113 tai 114 artiklassa toimijalle tai aluksen päällikölle säädettyjä velvollisuuksia;
- 28) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 4 artiklan 3 tai 4 kohdassa säädettyjä jälleenlaivauskieltoja;
- 29) purkaa tai jälleenlaivaa saalista muualla kuin neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklan mukaisesti nimetyissä satamissa ja lähellä rantaa olevissa paikoissa
- 30) toimittaa neuvoston LIS-asetuksen 6 artiklassa säädetyn ennakoilmoituksen säädetyn ajan jälkeen;
- 31) tulee satamaan tai aloittaa saaliin purkamisen vastoin neuvoston LIS-asetuksen 7 artiklassa säädettyä satamaantulolupaa tai purkulupaa;

32) laiminlyö toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle neuvoston LIS-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun purku- tai jälleenlaivausilmoituksen;

33) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 36 artiklan nojalla tehtyä kiireellistä toimenpidettä tai väliaikaista toimenpidettä koskevaa täytäntöönpanopäätöstä;

34) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 5 kohdan nojalla annetun sata-maantuloluvan määräyksiä;

35) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 7 kohdan säännöstä miehistön vaihdosta;

36) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 38 artiklan 2–7 kohdassa säädettyä ostokieltoa, kalastusaluksen kolmanteen maahan siirtymistä koskevaa kieltoa, vientikieltoa, kaup-pajärjestelykieltoa tai yhteisten kalastustoimien harjoittamiskieltoa;

37) maahantuo Euroopan unionin alueelle kalataloustuotteita vastoin neuvoston LIS-asetuk-sen 12 artiklan saalistodistusta koskevia säännöksiä tai näitä säännöksiä tarkentavia Euroopan unionin toimielinten antamia säädöksiä ja päätöksiä;

38) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytän-töönpanosta annetun lain 6 a §:ssä säädettyä jokialueelta pyydetyn lohen ensimyyntiä ja mer-kitsemistä koskevia säännöksiä tai mainitun pykälän nojalla annetulla valtioneuvoston asetuk-sella säädettyjä tarkempia säännöksiä ilmoituksista, lohisaaliin enimmäismääristä, lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista tai ilmoittamis- ja merkitsemismenettelyistä taikka tunnis-teen tarkemmasta sisällöstä;

39) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytän-töönpanosta annetun lain 9 §:n nojalla annetulla valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousminis-terion asetuksella säädettyjä Euroopan unionin säilyttämistoimenpiteitä tai monivuotisia suun-nitelmia koskevia tarkempia säännöksiä;

40) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytän-töönpanosta annetun lain 25 §:ssä säädettyä merialueelta pyydetyn lohen ensimyyntikieltoa tai merkitsemisvelvoitetta taikka mainitun pykälän nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella säädettyjä säännöksiä lohisaaliin enimmäismääristä, merkitsemismenettelyistä tai saaliin koos-tumusta koskevista rajoituksista;

41) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 49 a tai 49 c artiklan säännöksiä vä-himmäisviitekokoja pienempien kalojen saaliiden erillisestä säilyttämisestä tai purkamisesta; taikka

42) toimii kalastusaluksen päällikkönä vastoin 61 §:n 2 momentissa tarkoitettua kalastusaluk-sen päällikkönä toimimisen kieltoa koskevaa päätöstä.

50 §

Rikkomusmaksun suuruus

Edellä 49 §:n 1, 2, 6, 14–17, 19, 20, 22, 23 ja 26 kohdassa tarkoitetuista rikkomuksista mää-rättävä rikkomusmaksu on vähintään 100 euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikkomus-maksu on enintään 5 000 euroa ja oikeushenkilölle enintään 10 000 euroa.

Muista 49 §:ssä tarkoitetuista rikkomuksista kuin tämän pykälän 1 momentissa tarkoitetuista rikkomuksista määrättävä rikkomusmaksu on vähintään 300 euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikkomusmaksu on enintään 25 000 euroa ja oikeushenkilölle enintään 50 000 euroa.

Rikkomusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon rikkomuksen laatu, laajuus, kesto, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys ja teon toistuvuus sekä rikkomuksella tavoitellun ja saa-dun hyödyn suuruus.

51 §

Vakavat rikkomukset

Ruokavirasto määrää seuraamusmaksun vakavasta rikkomuksesta sille, joka:

1) harjoittaa LIS-kalastusta neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla;

2) harjoittaa LIS-kalastukseen suoraan liittyvää liiketoimintaa neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla;

3) väärentää neuvoston LIS-asetuksessa tarkoitettuja asiakirjoja tai käyttää tällaisia väärennettyjä tai mitättömiä asiakirjoja neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla; taikka

4) neuvoston valvonta-asetuksen 90 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitetulla tavalla jättää purkamis- tai myynti-ilmoituksen toimittamatta, kun saaliin purkaminen on tapahtunut kolmannen maan satamassa, käsittelee kalastusaluksen moottoria sen tehon lisäämiseksi tai jättää saaliita kalastusalukselle tuomatta, aluksella pitämättä tai aluksesta purkamatta.

Jos neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan a–e tai i alakohdassa tai neuvoston valvonta-asetuksen 90 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettu teko on olosuhteet ja teon seuraukset huomioon ottaen vähäinen eikä sillä ole tavoiteltu taloudellista hyötyä, Ruokavirasto voi päättää, että teko on rikkomus, ja määrätä siitä rikkomusmaksun 50 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti.

53 §

Ruokaviraston tutkintavaltuudet

Selvittäessään sille ilmoitettuja yhteisen kalastuspolitiikan säännösten vastaisia tekoja Ruokavirastolla on samat tarkastus- ja tutkintavaltuudet sekä rekisterien käyttöoikeudet kuin valvontaviranomaisilla on 2 ja 3 luvun mukaan. Ruokavirastolla on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, oikeus saada muilta viranomaisilta asian selvittämisen ja tutkinnan kannalta tarpeellisia tietoja tutkinnan kohteena olevien toimijoiden taloudellisesta asemasta.

54 §

Rikkomusmaksun määräämättä jättäminen

Ruokavirasto voi jättää rikkomusmaksun määräämättä, jos teko tai laiminlyönti on kokonaisuutena arvioiden vähäinen eikä se ole toistuva ja rikkomusmaksun antamista on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana ottaen huomioon tekohetken olosuhteet ja tekijän taloudellinen asema.

55 §

Vanhentuminen

Edellä 49 §:ssä tarkoitettua rikkomusta koskeva seuraamusmenettely on aloitettava kahden vuoden ja 51 §:ssä tarkoitettua vakavaa rikkomusta koskeva seuraamusmenettely viiden vuoden kuluessa siitä, kun teko tehtiin tai laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä. Menettely katsotaan alkaneeksi, kun yksilöity tekoa tai laiminlyöntiä koskeva ilmoitus on saapunut Ruokavirastolle.

Rikkomusmaksua ei voida määrätä, jos rikkomuksen perusteena olevan teon tekemisestä tai siitä, kun laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä, on kulunut enemmän kuin viisi vuotta. Seuraamusmaksua ei voida määrätä, jos vakavan rikkomuksen perusteena olevan teon tekemisestä tai siitä kun laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä, on kulunut enemmän kuin kymmenen vuotta.

56 §

Kiireellinen käsittely seuraamusviranomaisessa

Ruokaviraston on käsiteltävä kiireellisenä sellainen epäilty rikkomusta tai epäiltyä vakavaa rikkomusta koskeva asia, jonka yhteydessä valvontaviranomaisen haltuun on otettu omaisuutta tai on ryhdytty 13 tai 14 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Viranomaisen määrää seuraamusta koskevassa päätöksessään, mitä valvontaviranomaisen haltuun otetulle omaisuudelle tehdään, jos sitä ei ole 12 §:n nojalla palautettu haltijalle tai luovutettu poliisille.

58 §

Esitutkintaviranomaisen, syyttäjän ja tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Jos 49 tai 51 §:ssä tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä koskeva rikosasia on tullut esitutkintaviranomaisen tutkittavaksi muusta syystä kuin 2 luvussa tarkoitetun valvontaviranomaisen tai Ruokaviraston tekemän rikosilmoituksen johdosta, esitutkintaviranomaisen on ilmoitettava asiasta ja toimitettava esitutkintaa varten saadut ja laaditut asiakirjat Ruokavirastolle.

Esitutkintaviranomaisen, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava Ruokavirastolle niistä päätöksistä ja tuomioista, jotka koskevat 49 ja 51 §:ssä tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä.

60 §

Pisteiden määrääminen kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastuslisenssin peruuttaminen

Ruokavirasto määrää seuraamusta koskevan päätöksen yhteydessä neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vakavien rikkomusten perusteella kalastuslisenssinhaltijalle neuvoston valvonta-asetuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut pisteet siten kuin neuvoston valvonta-asetuksen 92 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 126–134 artiklassa ja liitteessä XXX sekä tässä laissa säädetään. Pisteiden määräämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Jos kalastuslisenssinhaltijan pisteiden kokonaismäärä ylittää komission valvonta-asetuksen 129 artiklassa säädetyn kokonaismäärän, Ruokavirasto keskeyttää kalastuslisenssin voimassaolon tai peruuttaa sen pysyvästi komission valvonta-asetuksen 129 artiklan mukaisesti. Lisenssin voimassaolon keskeyttämistä tai pysyvästi peruuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

61 §

Pisteiden määrääminen kalastusaluksen päällikölle

Ruokavirasto määrää seuraamusta koskevan päätöksen yhteydessä kalastusaluksen päällikölle pisteitä neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista vakavista rikkomuksista komission valvonta-asetuksen XXX liitteessä olevan luettelon mukaisesti. Pisteiden määräämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Kun kalastusaluksen päällikön pisteiden kokonaismäärä on 18, Ruokavirasto kieltää päällikköä toimimasta kalastusaluksen päällikkönä kahden kuukauden ajan, kun pisteitä on 36, neljän kuukauden ajan, kun pisteitä on 54, kahdeksan kuukauden ajan, ja kun pisteiden kokonaismäärä on 72 tai enemmän, vuoden ajan. Päällikkönä toimimisen kieltämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Kalastusaluksen päällikölle aikaisemmin määrättyjä pisteitä ei oteta huomioon, jos kalastusaluksen päällikkö ei tee kolmen vuoden aikana viimeisen sellaisen vakavan rikkomuksen teko-päivästä, josta pisteitä on määrätty, uutta vakavana rikkomuksena rangaistavaa tekoa tai laiminlyöntiä, josta hänelle määrätään pisteitä.

62 §

Pisteiden määrääminen muilta viranomaisilta saatujen ilmoitusten perusteella

Ruokavirasto määrää komission valvonta-asetuksen 126 artiklan 5 kohdassa ja 58 §:ssä tarkoitetuissa ilmoituksissa ilmenevien tekojen johdosta pisteet kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastusaluksen päällikölle.

64 §

Rikkomusrekisteri

Rikkomusrekisteriin merkitään:

- 1) epäiltyä rikkomusta tai vakavaa rikkomusta koskevan ilmoituksen tekoaika ja ilmoituksen tehnyt viranomainen;
- 2) ilmoituksessa tarkoitetun teon havaintoaika tai tekoaika ja tarpeelliset yksilöintitiedot epäilystä tekijästä ja teosta;
- 3) välittömät toimenpiteet, joihin on mahdollisesti ryhdytty teon havaitsemisen johdosta;
- 4) rangaistusta tai seuraamusta koskevan päätöksen tekoaika ja päätöksen tehnyt viranomainen;
- 5) tiedot päätöksen lainvoimaisuudesta;
- 6) tiedot päätöksessä tarkoitettusta teosta;
- 7) nimi ja muut yksilöintitiedot rangaistavan teon tehneestä tai teosta vastuulliseksi katsotusta luonnollisesta henkilöstä tai oikeushenkilöstä;
- 8) rangaistavaan tekoon liittyvän aluksen nimi ja rekisteritunnus;
- 9) tiedot kalastuslisenssinhaltijasta;
- 10) tiedot rangaistuksesta ja oheisseuraamuksista;
- 11) tiedot kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastusaluksen päällikölle määrätystä pisteistä;
- 12) tiedot kalastuslisenssinhaltijalle määrättyjen pisteiden perusteella määrätystä kalastuslisenssin keskeyttämisistä ja peruuttamisista;
- 13) tiedot kalastusaluksen päällikölle pisteiden perusteella määrätystä kielloista toimia kalastusaluksen päällikkönä;
- 14) tiedot päätösten täytäntöönpanosta.

Henkilötietoja säilytetään rekisterissä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana henkilötiedot sisältävä päätös on saavuttanut lainvoiman. Virheelliseksi todetun tiedon saa säilyttää viiden vuoden ajan tallentamisesta, jos se on tarpeen rekisteröidyn taikka rekisterinpitäjän henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan edellä mainittujen oikeuksien turvaamisessa. Henkilötietojen käsittelystä säädetään lisäksi tietosuoja-asetuksessa ja tietosuojalaissa.

65 §

Rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjät

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, Rajavartiolaitos, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset ovat rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjiä. Rajavartiolaitos, elinkeino- ja liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnalliset elintarvikeviranomaiset tallentavat rikkomusrekisteriin ne havaitsemaansa epäiltyä rikkomusta ja epäiltyä vakavaa rikkomusta koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen epäillyn rikkomuksen tai vakavan rikkomuksen käsittelemiseksi Ruokavirastossa. Ruokavirasto tallentaa rikkomusrekisteriin tiedot, jotka liittyvät asian käsittelyyn Ruokavirastossa ja asiasta tehtyyn päätökseen. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekisteriä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointivelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa.

Päävastuullinen rekisterinpitäjä on Ruokavirasto. Päävastuullinen rekisterinpitäjä vastaa tietosuoja-asetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista kuitenkin niin, että tiedot tallettanut rekisteriviranomainen vastaa tallentamiensa tietojen virheettömyydestä sekä henkilötietojen käsittelyn ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

67 §

Merkinnät muihin rekistereihin

Edellä 60–62 §:ssä tarkoitetut kalastusaluksiin, kalastuslisenssinhaltijaan ja kalastusaluksen päällikköön kohdistuvat pisteet ja niiden perusteella määrätyt kalastuslisenssin keskeyttämiset ja peruuttamiset sekä kalastusaluksen päällikkönä toimimista koskevat kiellot merkitään myös kalastusalusrekisteriin. Kalastusalusrekisteriä pitävä viranomainen siirtää kalastusaluksen uudelle lisenssinhaltijalle kalastusaluksen lisenssiin kohdistuvat, aikaisemmille lisenssinhaltijoille määrätyt pisteet, jos kalastusalus myydään tai siirretään tai se vaihtaa muutoin omistajaa.

Pisteiden siirtämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jos valitusviranomainen ei toisin määrää. Pisteiden siirrosta on ilmoitettava Ruokavirastolle.

68 a §

Saaliin jälleenlaivaus- ja purkamispaikat

Valtioneuvoston asetuksella säädetään ne satamat ja lähellä rannikkoa olevat paikat, joissa Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden ja Euroopan unioniin kuuluvien valtioiden kalastus- alukset voivat purkaa tai jälleenlaivata saalista neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklassa ja neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää kellonajat, joita on noudatettava saalista purettaessa ja jälleenlaivattaessa. Purku- ja jälleenlaivaussatamista ja - paikoista säädettyä otetaan huomioon sallittujen purku- ja jälleenlaivaussatamien ja - paikkojen kokonaismäärä, käyttöaste ja sijainti niin, että purkuja ja jälleenlaivauksia voidaan asianmukaisesti valvoa.

69 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä tiedot voidaan luovuttaa rekisterin otteella taikka teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Tietojen antamisesta teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avulla säädetään julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019).

Tietojen luovutuksesta päättää päävastuullinen rekisterinpitäjä. Ennen tietojen luovuttamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

69 a §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa käyttötarkoituksen kannalta välttämättömiä tietoja:

- 1) Tullille laissa säädettyjä valvontatehtäviä, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa sekä verotusta ja sen valvontaa varten;
- 2) poliisille ja Rajavartiolaitokselle kalastuksen valvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä, meriliikenteen valvontaa, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa ja öljypäästöjen tutkintaa sekä pelastustoimintaa varten;
- 3) Liikenne- ja viestintävirastolle merenkulun ohjausta, meriturvallisuuden valvontaa ja liikenneasioiden rekisterin ylläpitoa varten;
- 4) ulosottoviranomaisille niille kuuluvien täytäntöönpanotehtävien hoitamista varten;
- 5) elintarvikevalvontaviranomaisille elintarvikkeita koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa varten;
- 6) Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan ja seuraamusten määräämiseen sekä niiden suomalaisten alusten rekisteröintiä varten, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa;
- 7) Ruokavirastolle epäiltyjen rikkomusten ja vakavien rikkomusten tutkintaan ja seuraamusten ja oheisseuraamusten määräämistä varten;
- 8) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan;
- 9) Euroopan komissiolle, Euroopan kalastuksenvalvontavirastolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa ja seuraamusten määräämistä varten;
- 10) Luonnonvarakeskukselle kalataloudelliseen tutkimukseen sekä tiedonkeruuta ja tilastointia varten;
- 11) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain (998/2012) 10 §:ssä tarkoitettulle kalastusvakuutuslaitokselle vakuutustuen maksamista koskevaa päätöksentekoa varten;
- 12) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettulle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vakuutustuen takaisinperintää varten;
- 13) elinkeinotoimintaan tukia myöntäville ja niitä takaisinperiville viranomaisille tuensaajan tukikelpoisuuden ja takaisinperinnän edellytysten tarkastamista varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

HE 90/2022 vp

Helsingissä 2.6.2022

Pääministeri

Sanna Marin

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 3, 7, 11, 13, 20, 32, 38, 49–51, 53–56, 58, 60–62, 64, 65, 67, 68 a ja 69 §, sellaisina kuin niistä ovat 3, 11, 49–51 ja 68 a § laissa 208/2018, 20 § laissa 354/2021, 64 § osaksi laissa 95/2019 ja 69 § laissa 1017/2018, sekä lisätään lakiin uusi 28 a ja 69 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Euroopan unionin lainsäädäntöön liittyviä määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *neuvoston LIS-asetuksella* laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2008;

2) *komission LIS-asetuksella* laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2008 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1010/2009;

3) *neuvoston valvonta-asetuksella* yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o

Ehdotus

3 §

Euroopan unionin lainsäädäntöön liittyviä määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *neuvoston LIS-asetuksella* laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2008;

2) *komission LIS-asetuksella* laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2008 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1010/2009;

3) *neuvoston valvonta-asetuksella unionin* valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o

Voimassa oleva laki

676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1224/2009;

4) *komission valvonta-asetuksella* yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 404/2011;

5) neuvoston Itämeri-asetuksella kalavarojen säilyttämisestä teknisten toimenpiteiden avulla Itämeren, Belttien ja Juutinrauman vesialueilla, asetuksen (EY) N:o 1434/98 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 88/98 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2187/2005;

6) *Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevalla asetuksella* Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2187/2005 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1098/2007 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/1139;

7) *kalatalousalan tietojenkeruuasetuksella* kalatalousalan tietojen keruuta, hallintaa ja käyttöä koskevista unionin puitteista sekä yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien tieteellisten lausuntojen tukemisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 199/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1004;

8) *Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksella* kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja

Ehdotus

676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1224/2009;

4) *komission valvonta-asetuksella* yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 404/2011;

5) *Euroopan parlamentin ja neuvoston teknisellä asetuksella kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla, neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1224/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 ja (EU) 2019/1022 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 894/97, (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 2549/2000, (EY) N:o 254/2002, (EY) N:o 812/2004 ja (EY) N:o 2187/2005 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1241;*

6) *Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevalla asetuksella* Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2187/2005 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1098/2007 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/1139;

7) *kalatalousalan tietojenkeruuasetuksella* kalatalousalan tietojen keruuta, hallintaa ja käyttöä koskevista unionin puitteista sekä yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien tieteellisten lausuntojen tukemisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 199/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1004;

8) *Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksella* kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja

Voimassa oleva laki

neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1379/2013;

9) *Euroopan parlamentin ja neuvoston Koillis-Atlantin kalastusta koskevalla tilastoasetuksella Koillis-Atlantilla* kalastavien jäsenvaltioiden nimellissaaliiden määriä koskevien tilastojen toimittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 218/2009.

7 §

Elintarviketurvallisuusvirasto, aluehallintovirastot ja kunnat

Elintarviketurvallisuusviraston, aluehallintoviraston ja kuntien elintarvikevalvontaviranomaisten kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskevasta valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (23/2006).

11 §

Valvontatehtävät

Valvontaviranomaisen on ilman aiheetonta viivästystä ilmoitettava Maaseutuvirastolle virkamiestensä havaitsemista tai valvontaviranomaisen muutoin tietoonsa saamista epäilyistä rikkomuksista ja epäilyistä vakavista rikkomuksista. Valvontaviranomaisen tulee saattaa rikkomusepäily ilman aiheetonta viivästystä tiedoksi epäilyn kohteena olevalle toimijalle. *Viranomaisen ilmoitusta koskevasta päätöksestä ei saa valittaa.* Ilmoituksen tarkemmasta sisällöstä ja ilmoituksen tekemistä koskevista menettelyistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Sen lisäksi, mitä 5–8 §:ssä tarkoitettujen valvontaviranomaisten ja valvontaa suorittavien virkamiesten tehtävistä ja valtuuksista

Ehdotus

neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1379/2013;

9) *Euroopan parlamentin ja neuvoston Koillis-Atlantin kalastusta koskevalla tilastoasetuksella Koillis-Atlantilla* kalastavien jäsenvaltioiden nimellissaaliiden määriä koskevien tilastojen toimittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 218/2009.

7 §

Ruokavirasto, aluehallintovirastot ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset

Ruokaviraston, aluehallintoviraston ja kunnallisten elintarvikevalvontaviranomaisten kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskevasta valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (297/2021). Jäljitettävyydestä ja kuluttajille annettavista tiedoista säädetään neuvoston valvonta-asetuksessa ja komission valvonta-asetuksessa.

11 §

Valvontatehtävät

Valvontaviranomaisen on ilman aiheetonta viivästystä ilmoitettava *Ruokavirastolle* virkamiestensä havaitsemista tai valvontaviranomaisen muutoin tietoonsa saamista epäilyistä rikkomuksista ja epäilyistä vakavista rikkomuksista. Valvontaviranomaisen tulee saattaa rikkomusepäily ilman aiheetonta viivästystä tiedoksi epäilyn kohteena olevalle toimijalle. Ilmoituksen sisällöstä ja ilmoituksen tekemistä koskevista menettelyistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Sen lisäksi, mitä 5–8 §:ssä tarkoitettujen valvontaviranomaisten ja valvontaa suorittavien virkamiesten tehtävistä ja valtuuksista säädetään tässä laissa, valvontatehtäviä hoitavien tehtävistä ja valtuuksista säädetään neu-

Voimassa oleva laki

säädetään tässä laissa, valvontatehtäviä hoitavien tehtävistä ja valtuuksista säädetään neuvoston valvonta-asetuksen 74 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 97–113 artiklassa ja neuvoston LIS-asetuksen 9–17 artiklassa.

13 §

Kalastusluvan tilapäinen peruuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja rajavartiolaitoksella on oikeus peruuttaa toimijalle myönnetty kalastuslupa tilapäisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että toimija on syyllistynyt 7 luvussa tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että hän jatkaa lain vastaista toimintaansa. Päätös on voimassa, kunnes Maaseutuvirasto on käsitellyt asian tai samaa tekoa koskeva rikosoikeudellinen rangaistus on määrätty tai tuomittu, kuitenkin enintään 60 päivää sen antamisesta *lukien*. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

4 Luku

Toimijoiden velvollisuuksista

20 §

Ilmoituksia vastaanottava viranomainen, määräajan laskeminen ja tarkemmat määräykset

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistuselmoitus, 62–64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Mainitun asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakkoilmoitus ja tämän lain 20 a §:ssä tar-

Ehdotus

voston valvonta-asetuksen 74 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 97–113 artiklassa ja neuvoston LIS-asetuksen 9–17 artiklassa.

13 §

Kalastusluvan tilapäinen peruuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Rajavartiolaitoksella on oikeus peruuttaa toimijalle myönnetty kalastuslupa tilapäisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että toimija on syyllistynyt 7 luvussa tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että hän jatkaa lain vastaista toimintaansa. Päätös on voimassa, kunnes *Ruokavirasto* on käsitellyt asian tai samaa tekoa koskeva rikosoikeudellinen rangaistus on määrätty tai tuomittu, kuitenkin enintään 60 päivää sen antamisesta. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei *valitusviranomainen* toisin määrää.

4 luku

Toimijoiden velvollisuuksista

20 §

Ilmoituksia vastaanottava viranomainen, määräajan laskeminen ja tarkemmat määräykset

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistuselmoitus, 62–64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. *Neuvoston valvonta*-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakkoilmoitus ja tämän lain 20 a

Voimassa oleva laki

koitettu lohenkalastusta koskeva ennakkoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskuskelle.

Edellä 1 momentissa ja 21–23 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on toimitettu määräajassa, jos ilmoitus on ennen määräajan päättymistä saapunut 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle. *Paperinen ilmoitus katsotaan saapuneeksi määräajassa myös, jos ilmoituksen sisältävän kirjekuoren postileimasta selviää, että kuori on leimattu postissa ennen määräajan päättymistä, tai se on ennen määräajan päättymistä annettu valvontaa suorittavalle virkamiehelle.*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ankarampia säännöksiä Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 13 artiklassa tarkoitetun sallitun poikkeaman määrästä ja laskennasta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä.

Ehdotus

§:ssä tarkoitettu lohenkalastusta koskeva ennakkoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskuskelle.

Edellä 1 momentissa *sekä* 21–23 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on toimitettu määräajassa, jos ilmoitus on ennen määräajan päättymistä saapunut 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle tai se on ennen määräajan päättymistä annettu valvontaa suorittavalle virkamiehelle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ankarampia säännöksiä Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 13 artiklassa tarkoitetun sallitun poikkeaman määrästä ja laskennasta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa *mainituissa lainkohdissa* tarkoitetuista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä.

28 a §***Kuljetusasiakirja***

Jos neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa tarkoitettu kalastustuote kuljetetaan saaliin kalastaneen lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskelle neuvoston valvonta-asetuksen 23 tai 24 artiklan mukaisen purkamisilmoituksen tai 21 §:n mukaisen ilmoituksen yhteydessä. Jos kalastustuote kuljetetaan ostajan lukuun, kuljetusasiakirja voidaan toimittaa neuvoston valvonta-asetuksen 62–64 artiklassa tarkoitetun myynti-ilmoituksen yhteydessä. Kuljetusasiakirja voidaan toimittaa myös neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetun haltuunottoilmoituksen yhteydessä. Kuljettaja vastaa tällöinkin siitä, että kuljetusasiakirja saapuu määräajassa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskelle.

Poiketen siitä, mitä neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädetään, kuljetettaessa Suomessa kokonaispituudeltaan enintään 12-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

metrisestä kalastusaluksesta kuljetusvälineeseen lastattuja saaliita tai tällaisista saaliista peräisin olevia kalastustuotteita enintään 20 kilometrin päähän purkamispaikasta, niiden mukana ei tarvitse olla neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklan mukaista kuljetusasiakirjaa eikä kuljetusasiakirjaa tarvitse toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

32 §

32 §

*Myynti-ilmoitusrekisteri**Myynti-ilmoitusrekisteri*

Myynti-ilmoitusrekisteriin tallennetaan neuvoston valvonta-asetuksen 64 artiklan mukaiset tiedot. Rekisterissä olevia tietoja käytetään kalastuksen ja kalakaupan valvontaan, Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevassa lainsäädännössä säädetyn tiedonkeruuvuorituksen täyttämiseen ja tilastointia varten.

Myynti-ilmoitusrekisteriin tallennetaan neuvoston valvonta-asetuksen 64, 66 ja 68 artiklan mukaiset tiedot. Rekisterissä olevia tietoja käytetään kalastuksen ja kalakaupan valvontaan, Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevassa lainsäädännössä säädetyn tiedonkeruuvuorituksen täyttämiseen ja tilastointia varten.

38 §

38 §

*Rekistereiden pitäjät ja käyttäjät**Yhteisrekisterinpitäjät*

Edellä 30–35 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä pitävät maa- ja metsätalousministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja rajavartiolaitos yhdessä. Maa- ja metsätalousministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset pitävät yhdessä 36 §:ssä tarkoitettua saalistodistusrekisteriä. Päävastuullinen rekisterinpitäjä on asianomainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pitää 30–35 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä yhdessä Rajavartiolaitoksen ja maa- ja metsätalousministeriön kanssa sekä 36 §:ssä tarkoitettua rekisteriä yhdessä Tullin ja maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päävastuullinen rekisterinpitäjä kaikissa tässä pykälässä tarkoitetuissa rekistereissä.

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten. Tiedot tallettanut viranomainen vastaa tallettamiansa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekistereitä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointi- ja valvontaveroitusten täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Rajavartiolaitos käyttävät rekistereitä hoitaessaan lakisääteisiä valvontaja raportointitehtäviään. Tulli käyttää 36 §:ssä tarkoitettua saalistodistusrekisteriä tehdessään kalastustuotteiden maahantuloa ja maastavientiä koskevia päätöksiä.

Voimassa oleva laki

Maaseutuvirasto käyttää kaikkia tässä luvussa tarkoitettuja rekistereitä selvittäessään käsiteltävänä olevia rikkomusasioita ja määrätessään 7 luvun mukaisia rikkomus- ja seuraamusmaksuja. Tulli käyttää saalistodistusrekisteriä tehdessään kalastustuotteiden maahantuloa ja maastavientiä koskevia päätöksiä. Luonnonvarakeskus käyttää 30–33 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä Euroopan unionin tiedonkeruuvälvoitteiden täyttämistä ja tilastointia varten sekä tutkimustarkoituksiin.

49 §

Rikkomukset

Maaseutuvirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:

- 1) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 6 tai 7 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen merkintöjä tai asiakirjoja koskevia säännöksiä;
- 2) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 8–16 tai 17 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen apuveneitä, kalastusaluksella käytettäviä pyydyksiä ja pyydyksiin kiinnitettäviä poijuja koskevia säännöksiä;
- 3) laiminlyö varmistaa komission valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädetyn mukaisesti, että aluksen satelliittipaikannuslaite on toimintakykyinen tai että sen toimintaa ei estetä;
- 4) komission valvonta-asetuksen 25 artiklan vastaisesti lähtee VMS-laitteen toimintahäiriön jälkeen satamasta ennen kuin lippuvaltion toimivaltainen viranomais on antanut siihen luvan, poistaa VMS-laitteen ilman lippuvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntää tai laiminlyö ilmoittaa mainitun artiklan 1 kohdan mukaisesti aluksen maantieteellisen sijainnin kalastuksen seurantakeskukseen;
- 5) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 14–16 tai 21–25 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta tai purkuilmoitusta, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 12 tai 13 artiklan

Ehdotus

Päävastuullinen rekisterinpitäjä vastaa tietosuoja-asetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, mutta tiedot tallentamansa tietojen virheettömyydestä sekä henkilötietojen käsittelyn ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

49 §

Rikkomukset

Ruokavirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka:

- 1) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 6 tai 7 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen merkintöjä tai asiakirjoja koskevia säännöksiä;*
- 2) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 8–16 tai 17 artiklassa säädettyjä kalastusaluksen apuveneitä, kalastusaluksella käytettäviä pyydyksiä ja pyydyksiin kiinnitettäviä poijuja koskevia säännöksiä;*
- 3) laiminlyö varmistaa komission valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädetyn mukaisesti, että aluksen satelliittipaikannuslaite on toimintakykyinen tai että sen toimintaa ei estetä;*
- 4) komission valvonta-asetuksen 25 artiklan vastaisesti lähtee VMS-laitteen toimintahäiriön jälkeen satamasta ennen kuin lippuvaltion toimivaltainen viranomais on antanut siihen luvan, poistaa VMS-laitteen ilman lippuvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntää tai laiminlyö ilmoittaa mainitun artiklan 1 kohdan mukaisesti aluksen maantieteellisen sijainnin kalastuksen seurantakeskukseen;*
- 5) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 14–16 tai 21–25 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta tai purkuilmoitusta, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 12 tai 13 artiklan*

Voimassa oleva laki

kalastuspäiväkirjaa *taikka* komission valvonta-asetuksen 29–36, 38–42, 44, 47–55 tai 58 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta, purkamista, purkuilmoitusta ja pyyntiponnistuselmoitusta koskevia säännöksiä;

6) laiminlyö toimittaa 21–23, 25 tai 26 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen määräajassa tai toimittaa puutteellisen ilmoituksen;

7) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 17 tai 18 artiklassa, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 11 artiklassa tai tämän lain 20 a §:ssä säädetyn ennakkoilmoituksen tekemisen, tekee puutteellisen ilmoituksen tai ei tee ilmoitusta määräajassa;

8) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädettyjä jälleenlaivustoimia koskevia säännöksiä;

9) laiminlyö noudattaa pyyntiponnistusta koskevia neuvoston valvonta-asetuksen 26–29 tai 30 artiklan säännöksiä;

10) kalastaa neuvoston valvonta-asetuksen 39 artiklassa säädetyn kiellon vastaisesti kalastusaluksella, jossa on aluksen kalastuslissenssissä vahvistetun tehon ylittävä moottori;

11) käyttää neuvoston valvonta-asetuksen 40 artiklan säännöksen vastaisesti uutta käyttömoottoria, vaihdettua käyttömoottoria tai teknisesti muokattua käyttömoottoria, joka ei ole saanut asianomaisen jäsenvaltion virallista varmennusta;

12) purkaa saalista jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklan nojalla nimeämien satamien tai lähellä rannikkoa olevien nimettyjen paikkojen ulkopuolella;

13) säilyttää kalastusaluksella neuvoston valvonta-asetuksen 44 artiklan säännösten vastaisesti monivuotisissa suunnitelmissa tarkoitettujen pohjakalakantojen saaliita;

14) säilyttää neuvoston valvonta-asetuksen 47 artiklan säännösten vastaisesti pyydyksiä aluksella;

15) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 48 artiklassa säädettyjä kadonneen pyydyksen talteenottolaitteita, talteenottoa tai pyydyksen katoamista koskevia velvollisuuksia;

16) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 49 artiklassa säädettyjen lajikoostumusta tai

Ehdotus

kalastuspäiväkirjaa, komission valvonta-asetuksen 29–36, 38–42, 44, 47–55 tai 58 artiklan kalastuspäiväkirjaa, jälleenlaivausilmoitusta, purkamista, purkuilmoitusta tai pyyntiponnistuselmoitusta koskevia säännöksiä;

6) laiminlyö toimittaa 21–23, 25 tai 26 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen määräajassa tai toimittaa puutteellisen ilmoituksen;

7) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 17 tai 18 artiklassa, Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 11 artiklassa tai tämän lain 20 a §:ssä säädetyn ennakkoilmoituksen tekemisen, tekee puutteellisen ilmoituksen tai ei tee ilmoitusta määräajassa;

8) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 20 artiklassa säädettyjä jälleenlaivustoimia koskevia säännöksiä;

9) laiminlyö noudattaa pyyntiponnistusta koskevia neuvoston valvonta-asetuksen 26–29 tai 30 artiklan säännöksiä;

10) kalastaa neuvoston valvonta-asetuksen 39 artiklassa säädetyn kiellon vastaisesti kalastusaluksella, jossa on aluksen kalastuslissenssissä vahvistetun tehon ylittävä moottori;

11) käyttää neuvoston valvonta-asetuksen 40 artiklan säännöksen vastaisesti uutta käyttömoottoria, vaihdettua käyttömoottoria tai teknisesti muokattua käyttömoottoria, joka ei ole saanut asianomaisen jäsenvaltion virallista varmennusta;

12) purkaa saalista jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklan nojalla nimeämien satamien tai lähellä rannikkoa olevien nimettyjen paikkojen ulkopuolella;

13) säilyttää kalastusaluksella neuvoston valvonta-asetuksen 44 artiklan säännösten vastaisesti monivuotisissa suunnitelmissa tarkoitettujen pohjakalakantojen saaliita

14) säilyttää neuvoston valvonta-asetuksen 47 artiklan säännösten vastaisesti pyydyksiä aluksella;

15) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 48 artiklassa säädettyjä kadonneen pyydyksen talteenottolaitteita, talteenottoa tai pyydyksen katoamista koskevia velvollisuuksia;

16) laiminlyö neuvoston valvonta-asetuksen 49 artiklassa säädettyjen lajikoostumusta tai

Voimassa oleva laki

kalastuspäiväkirjaan kirjaamista koskevien velvollisuuksien noudattamisen;

17) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 50 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta taikka mainitussa artiklassa säädettyä pyydysten säilytystä tai kauttakul-kunopeutta koskevaa velvollisuutta;

18) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 52 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta;

19) kalastaa vastoin jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 53 artiklan mukaisesti asettamaa reaaliaikaista kalastuskieltoa;

20) pitää virkistyskalastuksesta peräisin olevia saaliita kaupan vastoin neuvoston valvonta-asetuksen 55 artiklan 2 kohdan säännöstä;

21) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 56 artiklassa säädettyjä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämistä koskevia velvollisuuksia;

22) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 58 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 67 artiklassa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksen 35 artiklassa säädettyjä kalatuotteiden jäljitettävyyttä, kuluttajille annettavia tietoja tai pakkausmerkintöjä koskevia velvollisuuksia;

23) laiminlyö ensiostajaksi rekisteröitymisen neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan tai tämän lain 28 §:n mukaisesti;

24) asettaa myyntiin punnitsematonta kalaa neuvoston valvonta-asetuksen 60 tai 61 artiklan säännösten tai mainituissa artikloissa tarkoitettujen valvonta- tai pistokoesuunnitelmien säännösten vastaisesti;

25) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 69–72 tai 73 artiklan punnituksia koskevia säännöksiä;

26) laiminlyö täyttää ja toimittaa myynti-ilmoituksen neuvoston valvonta-asetuksen 62, 63 tai 64 artiklan säännösten tai tämän lain 20 §:n mukaisesti;

27) laiminlyö täyttää ja toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetut haltuunottoilmoitukset;

Ehdotus

kalastuspäiväkirjaan kirjaamista koskevien velvollisuuksien noudattamisen;

17) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 50 artiklassa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta taikka mainitussa artiklassa säädettyä pyydysten säilytystä tai kauttakul-kunopeutta koskevaa velvollisuutta;

18) pitää virkistyskalastuksesta peräisin olevia saaliita kaupan vastoin neuvoston valvonta-asetuksen 55 artiklan 2 kohdan säännöstä;

19) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 56 artiklassa säädettyjä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kaupan pitämistä koskevia velvollisuuksia;

20) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 58 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 67 artiklassa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksen 35 artiklassa säädettyjä kalatuotteiden jäljitettävyyttä, kuluttajille annettavia tietoja tai pakkausmerkintöjä koskevia velvollisuuksia;

21) laiminlyö ensiostajaksi rekisteröitymisen neuvoston valvonta-asetuksen 59 artiklan tai tämän lain 28 §:n mukaisesti;

22) asettaa myyntiin punnitsematonta kalaa neuvoston valvonta-asetuksen 60 tai 61 artiklan säännösten tai mainituissa artikloissa tarkoitettujen valvonta- tai pistokoesuunnitelmien säännösten vastaisesti;

23) laiminlyö noudattaa komission valvonta-asetuksen 69–72 tai 73 artiklan punnituksia koskevia säännöksiä;

24) laiminlyö täyttää ja toimittaa myynti-ilmoituksen neuvoston valvonta-asetuksen 62, 63 tai 64 artiklan säännösten tai tämän lain 20 §:n mukaisesti;

25) laiminlyö täyttää ja toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle asianmukaisesti neuvoston valvonta-asetuksen 66 tai 67 artiklassa tarkoitetut haltuunottoilmoitukset;

Voimassa oleva laki

28) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa säädettyjä kuljetusasiakirjan täyttämistä tai toimivaltaiselle viranomaiselle toimittamista koskevia säännöksiä;

29) laiminlyö noudattaa viranomaisen suorittaman tarkastuksen yhteydessä neuvoston valvonta-asetuksen 75 artiklassa tai komission valvonta-asetuksen 113 tai 114 artiklassa toimijalle tai aluksen päällikölle säädettyjä velvollisuuksia;

30) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 4 artiklan 3 tai 4 kohdassa säädettyjä jälleenlaivauskieltoja;

31) purkaa tai jälleenlaivaa saalista muualla kuin neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklan mukaisesti nimetyissä satamissa ja lähellä rantaa olevissa paikoissa;

32) toimittaa neuvoston LIS-asetuksen 6 artiklassa säädetyn ennakoilmoituksen säädetyn ajan jälkeen;

33) tulee satamaan tai aloittaa saaliin purkamisen vastoin neuvoston LIS-asetuksen 7 artiklassa säädettyä satamaantulolupaa tai purkulupaa;

34) laiminlyö toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle neuvoston LIS-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun purku- tai jälleenlaivausilmoituksen;

35) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 36 artiklan nojalla tehtyä kiireellistä toimenpidettä tai väliaikaista toimenpidettä koskevaa täytäntöönpanopäätöstä;

36) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 5 kohdan nojalla annetun satamaantuloluvan määräyksiä;

37) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 7 kohdan säännöstä miehistön vaihdosta;

38) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 38 artiklan 2–7 kohdassa säädettyä ostokieltoa, kalastusaluksen kolmanteen maahan siirtymistä koskevaa kieltoa, vientikieltoa, kauppajärjestelykieltoa tai yhteisten kalastustoimien harjoittamiskieltoa;

39) maahantuo Euroopan unionin alueelle kalataloustuotteita vastoin neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklan saalistodistusta koskevia säännöksiä tai näitä säännöksiä tarkentavia

Ehdotus

26) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 68 artiklassa tai tämän lain 28 a §:ssä säädettyjä kuljetusasiakirjan täyttämistä tai toimivaltaiselle viranomaiselle toimittamista koskevia säännöksiä;

27) laiminlyö noudattaa viranomaisen suorittaman tarkastuksen yhteydessä neuvoston valvonta-asetuksen 75 artiklassa tai komission valvonta-asetuksen 113 tai 114 artiklassa toimijalle tai aluksen päällikölle säädettyjä velvollisuuksia;

28) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 4 artiklan 3 tai 4 kohdassa säädettyjä jälleenlaivauskieltoja;

29) purkaa tai jälleenlaivaa saalista muualla kuin neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklan mukaisesti nimetyissä satamissa ja lähellä rantaa olevissa paikoissa

30) toimittaa neuvoston LIS-asetuksen 6 artiklassa säädetyn ennakoilmoituksen säädetyn ajan jälkeen;

31) tulee satamaan tai aloittaa saaliin purkamisen vastoin neuvoston LIS-asetuksen 7 artiklassa säädettyä satamaantulolupaa tai purkulupaa;

32) laiminlyö toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle neuvoston LIS-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun purku- tai jälleenlaivausilmoituksen;

33) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 36 artiklan nojalla tehtyä kiireellistä toimenpidettä tai väliaikaista toimenpidettä koskevaa täytäntöönpanopäätöstä;

34) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 5 kohdan nojalla annetun satamaantuloluvan määräyksiä;

35) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 37 artiklan 7 kohdan säännöstä miehistön vaihdosta;

36) laiminlyö noudattaa neuvoston LIS-asetuksen 38 artiklan 2–7 kohdassa säädettyä ostokieltoa, kalastusaluksen kolmanteen maahan siirtymistä koskevaa kieltoa, vientikieltoa, kauppajärjestelykieltoa tai yhteisten kalastustoimien harjoittamiskieltoa;

37) maahantuo Euroopan unionin alueelle kalataloustuotteita vastoin neuvoston LIS-asetuksen 12 artiklan saalistodistusta koskevia säännöksiä tai näitä säännöksiä tarkentavia

Voimassa oleva laki

Euroopan unionin toimielinten antamia sää-
döksiä ja päätöksiä;

40) kalastaa neuvoston Itämeri-asetuksen 3 artiklassa säädettyä verkon silmäkokuvaatimuksia pienempisilmäisillä verkoilla tai purkaa saalista kyseisen artiklan säännösten vastaisesti;

41) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 5 tai 6 artiklan pyydyksen rakennetta koskevia säännöksiä;

42) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 8 artiklan säännöksiä verkkojen mitoista tai verkkojen vedessäoloajasta;

43) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 12 artiklan säännöksiä vaadittavista saalisosuuksista;

44) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 13 artiklan säännöksiä pyydysten käytöstä tai käyttövalmiina pitämisestä;

45) purkaa lajittelemattomia saaliita vastoin neuvoston Itämeri-asetuksen 19 artiklan säännöstä tai tämän lain 68 a §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta;

46) laiminlyö noudattaa neuvoston Itämeri-asetuksen 24 artiklan säännöksiä tieteellisessä tutkimustarkoituksessa tapahtuvasta kalastuksesta ja saaliin myynnistä;

47) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 9 §:n nojalla annetun valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annettuja Euroopan unionin säilyttämistoimenpiteitä tai monivuotisia suunnitelmia koskevia tarkempia säännöksiä;

Ehdotus

Euroopan unionin toimielinten antamia sää-
döksiä ja päätöksiä;

38) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 6 a §:ssä säädettyä jokialueelta pyydetyn lohen ensimyyntiä ja merkitsemistä koskevia säännöksiä tai mainitun pykälän nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella säädettyjä tarkempia säännöksiä ilmoituksista, lohisaaliin enimmäismääristä, lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista tai ilmoittamis- ja merkitsemismenettelyistä taikka tunnisteen tarkemmasta sisäl-
löstä;

39) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 9 §:n nojalla *annetulla* valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksella *säädettyjä* Euroopan unionin säilyttämistoimenpiteitä tai monivuotisia suunnitelmia koskevia tarkempia säännöksiä;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

48) toimii kalastusluksen päällikkönä vastoin 61 §:n 2 momentissa tarkoitettua kalastusluksen päällikkönä toimimisen kieltoa koskevaa päätöstä; taikka

49) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 49 a tai 49 c artiklan säännöksiä vähimmäisviitekokoja pienempien kalojen saaliiden erillisestä säilyttämisestä tai purkamisesta.

40) laiminlyö noudattaa Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 25 §:ssä säädettyä merialueelta pyydetyn lohen ensimyyntikieltoa tai merkitsemisvelvoitetta taikka mainitun pykälän nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella säädettyjä säännöksiä lohi-saaliin enimmäismääristä, merkitsemismenettelyistä tai saaliin koostumusta koskevista rajoituksista;

41) laiminlyö noudattaa neuvoston valvonta-asetuksen 49 a tai 49 c artiklan säännöksiä vähimmäisviitekokoja pienempien kalojen saaliiden erillisestä säilyttämisestä tai purkamisesta; taikka

42) toimii kalastusluksen päällikkönä vastoin 61 §:n 2 momentissa tarkoitettua kalastusluksen päällikkönä toimimisen kieltoa koskevaa päätöstä.

50 §

Rikkomusmaksun suuruus

Edellä 49 §:n 1, 2, 6, 14–18, 21, 22, 24, 25, 28, 43 ja 44 kohdassa tarkoitetuista rikkomuksista määrättävä rikkomusmaksu on vähintään 100 euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikkomusmaksu on enintään 5 000 euroa ja oikeushenkilölle enintään 10 000 euroa.

Muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista 49 §:ssä tarkoitetuista rikkomuksista määrättävä rikkomusmaksu on vähintään 300 euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikkomusmaksu on enintään 25 000 euroa ja oikeushenkilölle enintään 50 000 euroa.

Rikkomusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon rikkomuksen laatu, laajuus, kesto, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys ja teon toistuvuus sekä rikkomuksella tavoitellun ja saadun hyödyn suuruus.

50 §

Rikkomusmaksun suuruus

Edellä 49 §:n 1, 2, 6, 14–17, 19, 20, 22, 23 ja 26 kohdassa tarkoitetuista rikkomuksista määrättävä rikkomusmaksu on vähintään 100 euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikkomusmaksu on enintään 5 000 euroa ja oikeushenkilölle enintään 10 000 euroa.

Muista 49 §:ssä tarkoitetuista rikkomuksista kuin tämän pykälän 1 momentissa tarkoitetuista rikkomuksista määrättävä rikkomusmaksu on vähintään 300 euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikkomusmaksu on enintään 25 000 euroa ja oikeushenkilölle enintään 50 000 euroa.

Rikkomusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon rikkomuksen laatu, laajuus, kesto, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys ja teon toistuvuus sekä rikkomuksella tavoitellun ja saadun hyödyn suuruus.

Voimassa oleva laki

51 §

Vakavat rikkomukset

Maaseutuvirasto määrää seuraamusmaksun vakavasta rikkomuksesta sille, joka:

1) harjoittaa LIS-kalastusta neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla;

2) harjoittaa LIS-kalastukseen suoraan liittyvää liiketoimintaa neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla;

3) väärentää neuvoston LIS-asetuksessa tarkoitettuja asiakirjoja tai käyttää tällaisia väärennettyjä tai mitättömiä asiakirjoja neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla; taikka

4) neuvoston valvonta-asetuksen 90 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitetulla tavalla jättää purkamis- tai myynti-ilmoituksen toimittamatta, kun saaliin purkaminen on tapahtunut kolmannen maan satamassa, käsittelee kalastusaluksen moottoria sen tehon lisäämiseksi tai jättää saaliita kalastusalukselle tuomatta, aluksella pitämättä tai aluksesta purkamatta.

Jos neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan a–e tai i alakohdassa tai neuvoston valvonta-asetuksen 90 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettu teko on olosuhteet ja teon seuraukset huomioon ottaen vähäinen eikä sillä ole tavoiteltu taloudellista hyötyä, Maaseutuvirasto voi päättää, että teko on rikkomus, ja määrätä siitä rikkomusmaksun 50 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti.

53 §

Maaseutuviraston tutkintavaltuudet

Selvittäessään sille ilmoitettuja yhteisen kalastuspolitiikan säännösten vastaisia tekoja Maaseutuvirastolla on samat tarkastus- ja tutkintavaltuudet sekä rekisterien käyttöoikeudet kuin valvontaviranomaisilla on 2 ja 3 luvun mukaan. Maaseutuvirastolla on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, oi-

Ehdotus

51 §

Vakavat rikkomukset

Ruokavirasto määrää seuraamusmaksun vakavasta rikkomuksesta sille, joka:

1) harjoittaa LIS-kalastusta neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla;

2) harjoittaa LIS-kalastukseen suoraan liittyvää liiketoimintaa neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla;

3) väärentää neuvoston LIS-asetuksessa tarkoitettuja asiakirjoja tai käyttää tällaisia väärennettyjä tai mitättömiä asiakirjoja neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla; taikka

4) neuvoston valvonta-asetuksen 90 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitetulla tavalla jättää purkamis- tai myynti-ilmoituksen toimittamatta, kun saaliin purkaminen on tapahtunut kolmannen maan satamassa, käsittelee kalastusaluksen moottoria sen tehon lisäämiseksi tai jättää saaliita kalastusalukselle tuomatta, aluksella pitämättä tai aluksesta purkamatta.

Jos neuvoston LIS-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan a–e tai i alakohdassa tai neuvoston valvonta-asetuksen 90 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettu teko on olosuhteet ja teon seuraukset huomioon ottaen vähäinen eikä sillä ole tavoiteltu taloudellista hyötyä, *Ruokavirasto* voi päättää, että teko on rikkomus, ja määrätä siitä rikkomusmaksun 50 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti.

53 §

Ruokaviraston tutkintavaltuudet

Selvittäessään sille ilmoitettuja yhteisen kalastuspolitiikan säännösten vastaisia tekoja *Ruokavirastolla* on samat tarkastus- ja tutkintavaltuudet sekä rekisterien käyttöoikeudet kuin valvontaviranomaisilla on 2 ja 3 luvun mukaan. *Ruokavirastolla* on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, oi-

Voimassa oleva laki

keus saada muilta viranomaisilta asian selvittämisen ja tutkinnan kannalta tarpeellisia tietoja tutkinnan kohteena olevien toimijoiden taloudellisesta asemasta.

54 §

Rikkomusmaksun määräämättä jättäminen

Maaseutuvirasto voi jättää rikkomusmaksun määräämättä, jos teko tai laiminlyönti on kokonaisuutena arvioiden vähäinen eikä se ole toistuva ja rikkomusmaksun antamista on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana ottaen huomioon tekohetken olosuhteet ja tekijän taloudellinen asema.

55 §

Vanhentuminen

Edellä 49 §:ssä tarkoitettua rikkomusta koskeva seuraamusmenettely on aloitettava kahden vuoden ja 51 §:ssä tarkoitettua vakavaa rikkomusta koskeva seuraamusmenettely viiden vuoden kuluessa siitä, kun teko tehtiin tai laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä. Menettely katsotaan alkaneeksi, kun yksilöity tekoa tai laiminlyöntiä koskeva ilmoitus on saapunut Maaseutuvirastolle.

Rikkomusmaksua ei voida määrätä, jos rikkomuksen perusteena olevan teon tekemisestä tai siitä, kun laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä, on kulunut kauemmin kuin viisi vuotta. Seuraamusmaksua ei voida määrätä, jos vakavan rikkomuksen perusteena olevan teon tekemisestä tai siitä kun laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä, on enemmän kuin kymmenen vuotta.

56 §

Kiireellinen käsittely seuraamusviranomaisessa

Maaseutuviraston on käsiteltävä kiireellisenä sellainen epäilty rikkomusta tai epäiltyä vakavaa rikkomusta koskeva asia, jonka yhteydessä valvontaviranomaisen haltuun on

Ehdotus

keus saada muilta viranomaisilta asian selvittämisen ja tutkinnan kannalta tarpeellisia tietoja tutkinnan kohteena olevien toimijoiden taloudellisesta asemasta.

54 §

Rikkomusmaksun määräämättä jättäminen

Ruokavirasto voi jättää rikkomusmaksun määräämättä, jos teko tai laiminlyönti on kokonaisuutena arvioiden vähäinen eikä se ole toistuva ja rikkomusmaksun antamista on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana ottaen huomioon tekohetken olosuhteet ja tekijän taloudellinen asema.

55 §

Vanhentuminen

Edellä 49 §:ssä tarkoitettua rikkomusta koskeva seuraamusmenettely on aloitettava kahden vuoden ja 51 §:ssä tarkoitettua vakavaa rikkomusta koskeva seuraamusmenettely viiden vuoden kuluessa siitä, kun teko tehtiin tai laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä. Menettely katsotaan alkaneeksi, kun yksilöity tekoa tai laiminlyöntiä koskeva ilmoitus on saapunut *Ruokavirastolle*.

Rikkomusmaksua ei voida määrätä, jos rikkomuksen perusteena olevan teon tekemisestä tai siitä, kun laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä, on kulunut *enemmän* kuin viisi vuotta. Seuraamusmaksua ei voida määrätä, jos vakavan rikkomuksen perusteena olevan teon tekemisestä tai siitä kun laiminlyöty teko olisi viimeistään pitänyt tehdä, on *kulunut* enemmän kuin kymmenen vuotta.

56 §

Kiireellinen käsittely seuraamusviranomaisessa

Ruokaviraston on käsiteltävä kiireellisenä sellainen epäilty rikkomusta tai epäiltyä vakavaa rikkomusta koskeva asia, jonka yhteydessä valvontaviranomaisen haltuun on otettu

Voimassa oleva laki

otettu omaisuutta tai on ryhdytty 13 tai 14 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Viranomaisen määrää seuraamusta koskevassa päätöksessään, mitä valvontaviranomaisen haltuun otetulle omaisuudelle tehdään, jos sitä ei ole 12 §:n nojalla palautettu haltijalle tai luovutettu poliisille.

58 §

Esitutkintaviranomaisen, syyttäjän ja tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Jos 49 tai 51 §:ssä tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä koskeva rikosasia on tullut esitutkintaviranomaisen tutkittavaksi muusta syystä kuin 2 luvussa tarkoitetun valvontaviranomaisen tai Maaseutuviraston tekemän rikosilmoituksen johdosta, esitutkintaviranomaisen on ilmoitettava asiasta ja toimitettava esitutkintaa varten saadut ja laaditut asiakirjat Maaseutuvirastolle.

Esitutkintaviranomaisen, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava Maaseutuvirastolle niistä päätöksistä ja tuomioista, jotka koskevat 49 ja 51 §:ssä tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä.

60 §

Pisteiden määrääminen kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastuslisenssin peruuttaminen

Maaseutuvirasto määrää seuraamusta koskevan päätöksen yhteydessä neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vakavien rikkomusten perusteella kalastuslisenssinhaltijalle neuvoston valvonta-asetuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut pisteet siten kuin neuvoston valvonta-asetuksen 92 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 126–134 artiklassa ja liitteessä XXX sekä tässä laissa säädetään. Pisteiden määräämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Jos kalastuslisenssinhaltijan pisteiden kokonaismäärä ylittää komission valvonta-asetuksen 129 artiklassa säädetyn kokonaismäärän, Maaseutuvirasto keskeyttää kalastuslisenssin

Ehdotus

omaisuutta tai on ryhdytty 13 tai 14 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Viranomaisen määrää seuraamusta koskevassa päätöksessään, mitä valvontaviranomaisen haltuun otetulle omaisuudelle tehdään, jos sitä ei ole 12 §:n nojalla palautettu haltijalle tai luovutettu poliisille.

58 §

Esitutkintaviranomaisen, syyttäjän ja tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Jos 49 tai 51 §:ssä tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä koskeva rikosasia on tullut esitutkintaviranomaisen tutkittavaksi muusta syystä kuin 2 luvussa tarkoitetun valvontaviranomaisen tai *Ruokaviraston* tekemän rikosilmoituksen johdosta, esitutkintaviranomaisen on ilmoitettava asiasta ja toimitettava esitutkintaa varten saadut ja laaditut asiakirjat *Ruokavirastolle*.

Esitutkintaviranomaisen, syyttäjän ja tuomioistuimen on ilmoitettava *Ruokavirastolle* niistä päätöksistä ja tuomioista, jotka koskevat 49 ja 51 §:ssä tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä.

60 §

Pisteiden määrääminen kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastuslisenssin peruuttaminen

Ruokavirasto määrää seuraamusta koskevan päätöksen yhteydessä neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vakavien rikkomusten perusteella kalastuslisenssinhaltijalle neuvoston valvonta-asetuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut pisteet siten kuin neuvoston valvonta-asetuksen 92 artiklassa, komission valvonta-asetuksen 126–134 artiklassa ja liitteessä XXX sekä tässä laissa säädetään. Pisteiden määräämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Jos kalastuslisenssinhaltijan pisteiden kokonaismäärä ylittää komission valvonta-asetuksen 129 artiklassa säädetyn kokonaismäärän, *Ruokavirasto* keskeyttää kalastuslisenssin

Voimassa oleva laki

voimassaolon tai peruuttaa sen pysyvästi komission valvonta-asetuksen 129 artiklan mukaisesti. Lisenssin voimassaolon keskeyttämistä tai pysyvästi peruuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

61 §

Pisteiden määrääminen kalastusalueen päällikölle

Maaseutuvirasto määrää seuraamusta koskevan päätöksen yhteydessä kalastusalueen päällikölle pisteitä neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vakavista rikkomuksista komission valvonta-asetuksen XXX liitteessä olevan luettelon mukaisesti. Pisteiden määräämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Kun kalastusalueen päällikön pisteiden kokonaismäärä on 18, Maaseutuvirasto kieltää päällikköä toimimasta kalastusalueen päällikkönä kahden kuukauden ajan, kun pisteitä on 36, neljän kuukauden ajan, kun pisteitä on 54, kahdeksan kuukauden ajan, ja kun pisteiden kokonaismäärä on 72 tai enemmän, vuoden ajan. Päällikkönä toimimisen kieltämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Kalastusalueen päällikölle aikaisemmin määrättyjä pisteitä ei oteta huomioon, jos kalastusalueen päällikkö ei tee kolmen vuoden aikana viimeisen sellaisen vakavan rikkomuksen tekopäivästä, josta pisteitä on määrätty, uutta vakavana rikkomuksena rangaistavaa tekoa tai laiminlyöntiä, josta hänelle määrätään pisteitä.

62 §

Pisteiden määrääminen muilta viranomaisilta saatujen ilmoitusten perusteella

Maaseutuvirasto määrää komission valvonta-asetuksen 126 artiklan 5 kohdassa ja 58

Ehdotus

voimassaolon tai peruuttaa sen pysyvästi komission valvonta-asetuksen 129 artiklan mukaisesti. Lisenssin voimassaolon keskeyttämistä tai pysyvästi peruuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

61 §

Pisteiden määrääminen kalastusalueen päällikölle

Ruokavirasto määrää seuraamusta koskevan päätöksen yhteydessä kalastusalueen päällikölle pisteitä neuvoston LIS-asetuksen 42 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vakavista rikkomuksista komission valvonta-asetuksen XXX liitteessä olevan luettelon mukaisesti. Pisteiden määräämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Kun kalastusalueen päällikön pisteiden kokonaismäärä on 18, *Ruokavirasto* kieltää päällikköä toimimasta kalastusalueen päällikkönä kahden kuukauden ajan, kun pisteitä on 36, neljän kuukauden ajan, kun pisteitä on 54, kahdeksan kuukauden ajan, ja kun pisteiden kokonaismäärä on 72 tai enemmän, vuoden ajan. Päällikkönä toimimisen kieltämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Kalastusalueen päällikölle aikaisemmin määrättyjä pisteitä ei oteta huomioon, jos kalastusalueen päällikkö ei tee kolmen vuoden aikana viimeisen sellaisen vakavan rikkomuksen tekopäivästä, josta pisteitä on määrätty, uutta vakavana rikkomuksena rangaistavaa tekoa tai laiminlyöntiä, josta hänelle määrätään pisteitä.

62 §

Pisteiden määrääminen muilta viranomaisilta saatujen ilmoitusten perusteella

Ruokavirasto määrää komission valvonta-asetuksen 126 artiklan 5 kohdassa ja 58 §:ssä

Voimassa oleva laki

§:ssä tarkoitetuissa ilmoituksissa ilmenevien tekojen johdosta pisteet kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastusaluksen päällikölle.

64 §

Rikkomusrekisteri

Neuvoston valvonta-asetuksen 93 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin merkitään:

- 1) rangaistusta tai seuraamusta koskevan päätöksen tekoaika ja päätöksen tehnyt viranomais;
 - 2) tiedot päätöksen lainvoimaisuudesta;
 - 3) tiedot päätöksessä tarkoitettusta teosta;
 - 4) nimi ja muut yksilöintitiedot rangaistavan teon tehneestä tai teosta vastuulliseksi katsotusta luonnollisesta henkilöstä tai oikeushenkilöstä;
 - 5) rangaistavaan tekoon liittyvän aluksen nimi ja rekisteritunnus;
 - 6) tiedot kalastuslisenssinhaltijasta;
 - 7) tiedot rangaistuksesta ja oheisseuraamuksista;
 - 8) tiedot kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastusaluksen päällikölle määrätyistä pisteistä;
 - 9) tiedot kalastuslisenssinhaltijalle määrättyjen pisteiden perusteella määrätyistä kalastuslisenssin keskeyttämisistä ja peruuttamisista;
 - 10) tiedot kalastusaluksen päällikölle pisteiden perusteella määrätyistä kielloista toimia kalastusaluksen päällikkönä;
 - 11) tiedot päätösten täytäntöönpanosta.
- Henkilötietoja säilytetään rekisterissä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana henkilötiedot sisältävä päätös on saavuttanut lainvoiman. Virheelliseksi todetun tiedon saa säilyttää viiden vuoden ajan tallentamisesta, jos se on tarpeen re-

Ehdotus

tarkoitetuissa ilmoituksissa ilmenevien tekojen johdosta pisteet kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastusaluksen päällikölle.

64 §

Rikkomusrekisteri

Rikkomusrekisteriin merkitään:

- 1) epäiltyä rikkomusta tai vakavaa rikkomusta koskevan ilmoituksen tekoaika ja ilmoituksen tehnyt viranomais;
 - 2) ilmoituksessa tarkoitettun teon havaintoaika tai tekoaika ja tarpeelliset yksilöintitiedot epäilystä tekijästä ja teosta;
 - 3) välittömät toimenpiteet, joihin on mahdollisesti ryhdytty teon havaitsemisen johdosta;
 - 4) rangaistusta tai seuraamusta koskevan päätöksen tekoaika ja päätöksen tehnyt viranomais;
 - 5) tiedot päätöksen lainvoimaisuudesta;
 - 6) tiedot päätöksessä tarkoitettusta teosta;
 - 7) nimi ja muut yksilöintitiedot rangaistavan teon tehneestä tai teosta vastuulliseksi katsotusta luonnollisesta henkilöstä tai oikeushenkilöstä;
 - 8) rangaistavaan tekoon liittyvän aluksen nimi ja rekisteritunnus;
 - 9) tiedot kalastuslisenssinhaltijasta;
 - 10) tiedot rangaistuksesta ja oheisseuraamuksista;
 - 11) tiedot kalastuslisenssinhaltijalle ja kalastusaluksen päällikölle määrätyistä pisteistä;
 - 12) tiedot kalastuslisenssinhaltijalle määrättyjen pisteiden perusteella määrätyistä kalastuslisenssin keskeyttämisistä ja peruuttamisista;
 - 13) tiedot kalastusaluksen päällikölle pisteiden perusteella määrätyistä kielloista toimia kalastusaluksen päällikkönä;
 - 14) tiedot päätösten täytäntöönpanosta.
- Henkilötietoja säilytetään rekisterissä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana henkilötiedot sisältävä päätös on saavuttanut lainvoiman. Virheelliseksi todetun tiedon saa säilyttää viiden vuoden ajan tallentamisesta, jos se on tarpeen re-

Voimassa oleva laki

kisteröidyn taikka rekisterinpitäjän henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan edellä mainittujen oikeuksien turvaamisessa.

Henkilötietojen käsittelystä säädetään lisäksi tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa.

65 §

Rikkomusrekisterin pitäjät ja käyttäjät

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto pitävät rikkomusrekisteriä. Päävastuullinen rekisterinpitäjä on Maaseutuvirasto. Rekisterin käyttäjiä ovat edellä mainittujen lisäksi rajavartiolaitos ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii rekisterin yleisestä ylläpidosta ja rekisterinpidon ohjauksesta. Maaseutuvirasto myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten. Tiedot tallettanut viranomainen vastaa tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

Ehdotus

kisteröidyn taikka rekisterinpitäjän henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan edellä mainittujen oikeuksien turvaamisessa. Henkilötietojen käsittelystä säädetään lisäksi tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa.

65 §

Rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjät

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, Rajavartiolaitos, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset ovat rikkomusrekisterin yhteisrekisterinpitäjiä. Rajavartiolaitos, elinkeino- ja liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnalliset elintarvikeviranomaiset tallentavat rikkomusrekisteriin ne havaitsemaansa epäiltyä rikkomusta ja epäiltyä vakavaa rikkomusta koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen epäillyn rikkomuksen tai vakavan rikkomuksen käsittelemiseksi Ruokavirastossa. Ruokavirasto tallentaa rikkomusrekisteriin tiedot, jotka liittyvät asian käsittelyyn Ruokavirastossa ja asiasta tehtyyn päätökseen. Maa- ja metsätalousministeriö käyttää rekisteriä yhteisen kalastuspolitiikan toimeenpanoon liittyvien raportointivelvoitteiden täyttämiseen sekä ohjaa tietojärjestelmän kehittämistä, rekisterien ylläpitoa ja rekisterien pitoa.

Päävastuullinen rekisterinpitäjä on Ruokavirasto. Päävastuullinen rekisterinpitäjä vastaa tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista kuitenkin niin, että tiedot tallettanut rekisteriviranomainen vastaa tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä henkilötietojen käsittelyn ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Päävastuullinen rekisterinpitäjä myöntää viranomaisen esityksestä henkilölle käyttöoikeuden niihin rekistereihin ja rekistereiden tietoryhmiin tai tietokenttiin, jotka ovat tarpeen kyseisen viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

67 §

67 §

*Merkinnät muihin rekistereihin**Merkinnät muihin rekistereihin*

Edellä 60–62 §:ssä tarkoitetut kalastusaluksiin, kalastuslisenssinhaltijaan ja kalastusaluksen päällikköön kohdistuvat pisteet ja niiden perusteella määrätty kalastuslisenssin keskeyttämiset ja peruuttamiset sekä kalastusaluksen päällikkönä toimimista koskevat kiellet merkitään myös *merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetussa laissa tarkoitettuun* rekisteriin. Kalastusalusrekisteriä pitävä viranomainen siirtää kalastusaluksen uudelle lisenssinhaltijalle kalastusaluksen lisenssiin kohdistuvat, aikaisemmille lisenssinhaltijoille määrätty pisteet, jos kalastusalus myydään, siirretään tai vaihtaa muutoin omistajaa.

Pisteiden siirtämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jos valitusviranomainen ei toisin määrää. Pisteiden siirrosta on ilmoitettava Maaseutuvirastolle.

Edellä 60–62 §:ssä tarkoitetut kalastusaluksiin, kalastuslisenssinhaltijaan ja kalastusaluksen päällikköön kohdistuvat pisteet ja niiden perusteella määrätty kalastuslisenssin keskeyttämiset ja peruuttamiset sekä kalastusaluksen päällikkönä toimimista koskevat kiellet merkitään myös *kalastusalusrekisteriin*. Kalastusalusrekisteriä pitävä viranomainen siirtää kalastusaluksen uudelle lisenssinhaltijalle kalastusaluksen lisenssiin kohdistuvat, aikaisemmille lisenssinhaltijoille määrätty pisteet, jos kalastusalus myydään *tai* siirretään tai *se* vaihtaa muutoin omistajaa.

Pisteiden siirtämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei olisi lainvoimainen, jos valitusviranomainen ei toisin määrää. Pisteiden siirrosta on ilmoitettava *Ruokavirastolle*.

68 a §

68 a §

*Saaliin jälleenlaivaus- ja purkamispaikat**Saaliin jälleenlaivaus- ja purkamispaikat*

Valtioneuvoston asetuksella säädetään ne satamat ja lähellä rannikkoa olevat paikat, joissa Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden ja Euroopan unioniin kuuluvien valtioiden kalastusaluksat voivat purkaa tai jälleenlaivata saalista neuvoston Itämeri-asetuksen 19 artiklassa ja neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa. Asetuksessa voidaan säätää kellonajat, joita on noudatettava saalista purettaessa ja jälleenlaivattaessa. Purku- ja jälleenlaivaussatamista ja -paikoista säädettyä otetaan huomioon sallittujen purku- ja jälleenlaivaussatamien ja -paikkojen kokonaismäärä, käyttöaste ja sijainti niin, että purkuja ja jälleenlaivauksia voidaan asianmukaisesti valvoa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös säädettyä Euroopan unionin moni-

Valtioneuvoston asetuksella säädetään ne satamat ja lähellä rannikkoa olevat paikat, joissa Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden ja Euroopan unioniin kuuluvien valtioiden kalastusaluksat voivat purkaa tai jälleenlaivata saalista neuvoston *valvonta*-asetuksen 43 artiklassa ja neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa. *Valtioneuvoston asetuksella* voidaan säätää kellonajat, joita on noudatettava saalista purettaessa ja jälleenlaivattaessa. Purku- ja jälleenlaivaussatamista ja -paikoista säädettyä otetaan huomioon sallittujen purku- ja jälleenlaivaussatamien ja -paikkojen kokonaismäärä, käyttöaste ja sijainti niin, että purkuja ja jälleenlaivauksia voidaan asianmukaisesti valvoa.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

vuotisisä, pitkän aikavälin elvytys- tai hoito-suunnitelmissä tarkoitetuista sallituista jäl-leenlaivaus- ja purkupaikoista.

69 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä tie-dot voidaan luovuttaa rekisterin otteella tai teknisen käyttöyhteyden välityksellä.

Tietojen luovutuksesta päättää rekisteriä pi-tävä viranomainen. Ennen tietojen luovutta-mista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

69 §

Tietojen luovuttaminen rekistereistä

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä tie-dot voidaan luovuttaa rekisterin otteella *taikka* teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. *Tietojen antamisesta teknisen rajapin-nan ja katseluyhteyden avulla säädetään jul-kisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019).*

Tietojen luovutuksesta päättää *päävastuulli-nen rekisterinpitäjä*. Ennen tietojen luovutta-mista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

69 a §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten estämättä käyttötar-koituksen kannalta tarpeellisia tietoja *voidaan luovuttaa*:

1) Tullille laissa säädettyjä valvontatehtä-viä, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa sekä vero-tusta ja sen valvontaa varten;

2) poliisille kalastuksen valvontaa, rajatur-vallisuuden ylläpitämistä, meriliikenteen val-vontaa, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa ja öljy-päästöjen tutkintaa sekä pelastustoimintaa varten;

3) Liikenne- ja viestintävirastolle merenkul-un ohjausta, meriturvallisuuden valvontaa ja liikenneasioiden rekisterin ylläpitoa varten;

4) ulosottoviranomaisille niille kuuluvien täytäntöönpanotehtävien hoitamista varten;

5) elintarvikevalvontaviranomaisille elin-tarvikkeita koskevan lainsäädännön noudatta-misen valvontaa varten;

6) Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan ja seuraamusten määräämiseen

Tässä laissa tarkoitetuista rekistereistä voi-daan salassapitosäännösten estämättä *luovut-taa* käyttötarkoituksen kannalta *välttämättö-miä* tietoja:

1) Tullille laissa säädettyjä valvontatehtä-viä, rikosten ehkäisyä, esitutkintaa sekä vero-tusta ja sen valvontaa varten;

2) poliisille ja *Rajavartiolaitokselle* kalas-tuksen valvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitä-mistä, meriliikenteen valvontaa, rikosten eh-käisyä, esitutkintaa ja öljypäästöjen tutkintaa sekä pelastustoimintaa varten;

3) Liikenne- ja viestintävirastolle merenkul-un ohjausta, meriturvallisuuden valvontaa ja liikenneasioiden rekisterin ylläpitoa varten;

4) ulosottoviranomaisille niille kuuluvien täytäntöönpanotehtävien hoitamista varten;

5) elintarvikevalvontaviranomaisille elin-tarvikkeita koskevan lainsäädännön noudatta-misen valvontaa varten;

6) Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan ja seuraamusten määräämiseen

Voimassa oleva laki

sekä niiden suomalaisten alusten rekisteröintiä varten, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa;

7) Euroopan komissiolle, Euroopan kalastuksenvalvontavirastolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa ja seuraamusten määräämistä varten;

8) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain (998/2012) 10 §:ssä tarkoitetulle kalastusvakuutuslaitokselle vakuutustuen maksamista koskevaa päätöksentekoa varten;

9) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitetulle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vakuutustuen takaisinperintää varten.

Ehdotus

sekä niiden suomalaisten alusten rekisteröintiä varten, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa;

7) Ruokavirastolle epäiltyjen rikkomusten ja vakavien rikkomusten tutkintaan ja seuraamusten ja oheisseuraamusten määräämistä varten;

8) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaan;

9) Euroopan komissiolle, Euroopan kalastuksenvalvontavirastolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille yhteisen kalastuspolitiikan noudattamisen valvontaa ja seuraamusten määräämistä varten;

10) Luonnonvarakeskukselle kalataloudelliseen tutkimukseen sekä tiedonkeruuta ja tilastointia varten;

11) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain (998/2012) 10 §:ssä tarkoitetulle kalastusvakuutuslaitokselle vakuutustuen maksamista koskevaa päätöksentekoa varten;

12) kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitetulle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vakuutustuen takaisinperintää varten;

13) elinkeinotoimintaan tukia myöntäville ja niitä takaisinperiville viranomaisille tuensaajan tukikelpoisuuden ja takaisinperinnän edellytysten tarkastamista varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..